

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Analýza způsobů daňové optimalizace příjmů osob samostatně výdělečně činných
a zaměstnanců

Analysis of Optimization Methods of Tax Income of Self-employed Persons and Employees

Student: Bc. Jana Miková

Vedoucí diplomové práce: Ing. Michal Krajňák, Ph.D.

Ostrava 2016

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Jana Miková**

Studijní program: N6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6202T049 Účetnictví a daně

Téma: **Analýza způsobů daňové optimalizace příjmů osob samostatně
výdělečně činných a zaměstnanců**
**Analysis of Optimization Methods of Tax Income of Self-employed
Persons and Employees**

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Daň z příjmů fyzických osob
 3. Způsoby optimalizace daňové povinnosti
 4. Optimalizace daně z příjmů v praxi
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- KOLEKTIV AUTORŮ. *Daň z příjmů 2015*. 12. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 600 s. ISBN 978-80-7478-737-9.
- PELC, Vladimír a Petr PELECH. *Daně z příjmů s komentářem 2015*. 15. vyd. Olomouc: ANAG, 2015. 1056 s. ISBN 978-80-7263-943-4.
- ŠIROKÝ, Jan. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 128 s. ISBN 978-80-7478-785-0.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

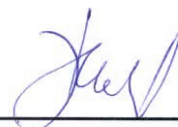
Vedoucí diplomové práce: **Ing. Michal Krajňák, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 22.04.2016

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

PROHLÁŠENÍ

„Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 5 a 6 dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.“

V Ostravě dne: 22.4.2016

Jana M. Bová
Bc. Jana Miková

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Daň z příjmů fyzických osob	7
2.1	Daně v České republice	7
2.1.1	Funkce daní	7
2.1.2	Daňový systém v České republice.....	8
2.2	Sociální pojištění	9
2.2.1	Veřejné zdravotní pojištění	10
2.2.2	Sociální zabezpečení	12
2.3	Příjmy od daně osvobozené a příjmy, které nejsou předmětem daně.....	15
2.4	Poplatník daně z příjmu fyzických osob.....	16
2.5	Příjmy fyzických osob	17
2.5.1	Příjmy ze závislé činnosti (§ 6)	18
2.5.2	Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7)	20
2.5.3	Příjmy z kapitálového majetku (§ 8)	20
2.5.4	Příjmy z nájmu (§ 9).....	20
2.5.5	Ostatní příjmy (§ 10)	20
2.6	Základ daně z příjmu fyzických osob	21
2.6.1	Dílčí základ daně podle § 6	21
2.6.2	Dílčí základ daně podle § 7	21
2.6.3	Dílčí základ daně podle § 8	24
2.6.4	Dílčí základ daně podle § 9	24
2.6.5	Dílčí základ daně podle § 10	24
2.7	Sazba daně a podání daňového přiznání	24
2.8	Obecný postup výpočtu daně z příjmů	25
2.9	Zálohy na daň z příjmu	26
3	Způsoby optimalizace daňové povinnosti	28
3.1	Uplatnění výdajů procentem z příjmů	29
3.2	Přerozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby	31
3.3	Optimalizace pomocí odpisů	33
3.3.1	Zvýšení základu daně	33
3.3.2	Optimalizace základu daně.....	34
3.4	Ztráta.....	37
3.5	Nezdanitelné části základu daně	37

3.5.1	Bezáplatná plnění	37
3.5.2	Zaplacené úroky	38
3.5.3	Příspěvek na penzijní připojištění	38
3.5.4	Životní pojištění	39
3.5.5	Členské příspěvky odborové organizaci	40
3.5.6	Zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělání	40
3.6	Slevy na dani	40
3.6.1	Sleva na poplatníka	40
3.6.2	Sleva na manžela	41
3.6.3	Slevy na invaliditu	41
3.6.4	Sleva na studenta	42
3.6.5	Sleva za umístění dítěte	42
3.6.6	Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	43
4	Optimalizace daně z příjmů v praxi	44
4.1	Optimalizace daně z příjmu zaměstnance	44
4.1.1	Modelový příklad optimalizace zdanění manželů	44
4.2	Optimalizace daně z příjmu osoby samostatně výdělečně činné	48
4.2.1	Uplatnění výdajů ve skutečné výši	49
4.2.2	Uplatnění výdajů procentem z příjmů	50
4.2.3	Rozdělení na spolupracující osobu – Varianta I.	52
4.2.4	Rozdělení na spolupracující osobu – Varianta II.	54
4.2.5	Rozdělení na spolupracující osobu – Varianta III.	55
4.2.6	Rozdělení na spolupracující osobu – Varianta IV.	57
4.2.7	Rozdělení na spolupracující osobu – Varianta V.	59
4.2.8	Rozdělení na spolupracující osoby – Varianta VI.	61
4.2.9	Rozdělení na spolupracující osoby – Varianta VII.	62
4.2.10	Optimální varianta zdanění rodiny	64
4.3	Optimalizace ostatních příjmů	69
4.4	Regresní analýza	70
5	Závěr	73
	Seznam použité literatury	76
	Seznam zkratk	79
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Každý člověk, který v průběhu zdaňovacího období dosahuje příjmů, je ze zákona povinen z těchto příjmů odvést do státního rozpočtu daň. Přirozenou snahou každého poplatníka je tak optimalizovat svou daňovou povinnost za dané zdaňovací období. K tomuto lze využít řady ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Jde především o uplatnění všech položek snižujících základ daně a slev na dani, které mohou využít zaměstnanci i osoby samostatně výdělečně činné.

Osobám s příjmy ze samostatné činnosti zákon nabízí, kromě výše uvedeného, mnoho dalších možností jak svou daňovou povinnost optimalizovat. OSVČ mohou svůj daňový základ upravit o ztrátu z minulých období, mohou využít daňové odpisy majetku ke zvýšení či snížení daňového základu, uplatnit výdaje procentem z příjmů, rozdělit své příjmy a výdaje na spolupracující osoby a další.

Je důležité, a to především u OSVČ, aby se poplatníci snažili svůj základ daně optimalizovat již v průběhu zdaňovacího období, např. při rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby je nutné spolupráci nahlásit Finančnímu úřadu do 30 dnů od zahájení spolupráce, ČSSZ a zdravotní pojišťovně do 8 dnů od zahájení spolupráce. Nelze tedy případné rozdělování příjmů a výdajů řešit až těsně před podáním daňového přiznání, kdy živnostník zjistí, že by díky spolupráci výrazně optimalizoval svou daňovou povinnost.

Cílem diplomové práce je teoreticky vymezit daňový systém a systém zdravotního a sociálního pojištění v České republice, analyzovat jednotlivé nástroje daňové optimalizace a následně na praktických příkladech znázornit, jak jejich použití ovlivní výslednou daňovou povinnost a případně také odvody na sociální a zdravotní pojištění modelových poplatníků.

V teoretické části práce bude nejprve uvedeno několik základních informací o daních a daňovém systému ČR, sociálním a zdravotním pojištění. Následně budou uvedeny příjmy, které jsou od daně osvobozeny, definice poplatníků daně z příjmu fyzických osob a způsob stanovení dílčích základů daně.

Následující kapitola se bude zabývat jednotlivými způsoby optimalizace daňové povinnosti a to zejména uplatnění výdajů procentem z příjmu, využití institutu spolupracující osoby, optimalizaci základu daně pomocí odpisů, uplatnění nezdánitelných částí základu daně a slev na dani.

V další kapitole jsou některé z uvedených nástrojů využity při optimalizaci odvodů na konkrétním případě dvou rodin. V první rodině se dvěma dětmi mají oba manželé pouze příjmy ze závislé činnosti. V druhé rodině se třemi dětmi, z nichž jedno v průběhu zdaňovacího období ukončilo studium na vysoké škole, je manželka na rodičovské dovolené a manžel si k 1. lednu 2015 založil živnost na výrobu a opravu čalounických výrobků.

V práci budou použity metody deskripce, analýzy, syntézy, komparace a regrese.

2 Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob patří k nejdůležitějším a nejvýnosnějším daním v daňové soustavě České republiky, jelikož se týká všech ekonomicky aktivních obyvatel. Daň z příjmů je také asi nejsložitěji konstruovanou daní, proto bude v následující kapitole vymezen poplatník daně z příjmů fyzických osob, způsob stanovení dílčích základů daně a celkového základu daně. Správně stanovený celkový základ daně je primárním předpokladem pro optimalizaci daně z příjmů. Nejprve ale krátce k definici daně, základním funkcím daní a sociálnímu pojištění.

2.1 Daně v České republice

Daň lze obecně definovat jako povinnou, zákonem uloženou platbu do veřejného rozpočtu, která je nenávratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová. Daň se může platit pravidelně v určitých časových intervalech (např. platba daně z příjmů) nebo nepravidelně na základě nějaké události (platba daně z nabytí nemovitých věcí). Nenávratnost daně znamená, že zaplacením daně nevniká subjektu žádný nárok na konkrétní protiplnění. Neekvivalentnost pak skutečnost, že poplatník nemá nárok na protihodnotu odpovídající výši daně, kterou zaplatil. Daň je zpravidla neúčelová, jelikož výnosy z daní neslouží k financování konkrétního vládního projektu, ale plynou do veřejného rozpočtu, z něhož se poté hradí veřejné výdaje, bez ohledu na to, z jaké daně nebo od kterého subjektu byla daň vybrána. (Kubátová, 2010)

2.1.1 Funkce daní

Význam daní nespočívá pouze v naplnění státního rozpočtu, daně jsou rovněž důležitým politicko-ekonomickým nástrojem.

Historicky nejstarší funkce daní je funkce fiskální. Tato funkce je stále považována za nejdůležitější a spočívá v získání dostatečného množství finančních prostředků do veřejných rozpočtů, aby mohlo být zajištěno plynulé financování hospodaření státu.

Při existenci neefektivnosti v alokaci zdrojů na trhu se uplatňuje funkce alokační, prostřednictvím níž může stát poskytnout prostředky tam, kde je to podle něj účelné.

Daně jsou rovněž vhodným prostředkem ke zmírnění nerovností v důchodech jednotlivých subjektů. V tomto případě plní daně funkci redistribuční. Ta spočívá nejen v redistribuci prostředků od bohatších subjektů popřípadě celých regionů k těm chudším,

ale také v redistribuci prostředků ve prospěch perspektivních nebo ekologicky přátelských odvětví.

Stimulační funkce daní spočívá v ovlivňování chování ekonomických subjektů. Jsou využívány dvě formy stimulace a to stimulace negativní a pozitivní. Příkladem negativní stimulace může být vysoké zdanění statků, jejichž spotřebu chce stát regulovat, např. alkoholické nápoje, tabákové výrobky. Příkladem pozitivní stimulace mohou být nejruznější daňové podpory např. možnost uplatnit si ztrátu z podnikání jako položku snižující základ daně či daňové prázdny pro subjekty splňující určité podmínky.

Poslední a velice spornou funkcí daní je funkce stabilizační, tedy snaha o zmírnění cyklických výkyvů v ekonomice. V době ekonomického růstu by měly daně odčerpávat prostředky od ekonomických subjektů a tvořit tedy jakousi rezervu na dobu, kdy bude ekonomika v recesi. Odpůrci této funkce argumentují, že právě snaha o stabilizaci vyvolává nestabilitu. Navíc je tato funkce silně spojená s teorií veřejné volby, kdy politici ve snaze získat přízeň voličů usilují o snížení daňového zatížení nebo zvyšování sociálních dávek a netvoří tak v době expanze rezervy. (Vančurová, 2014)

2.1.2 Daňový systém v České republice

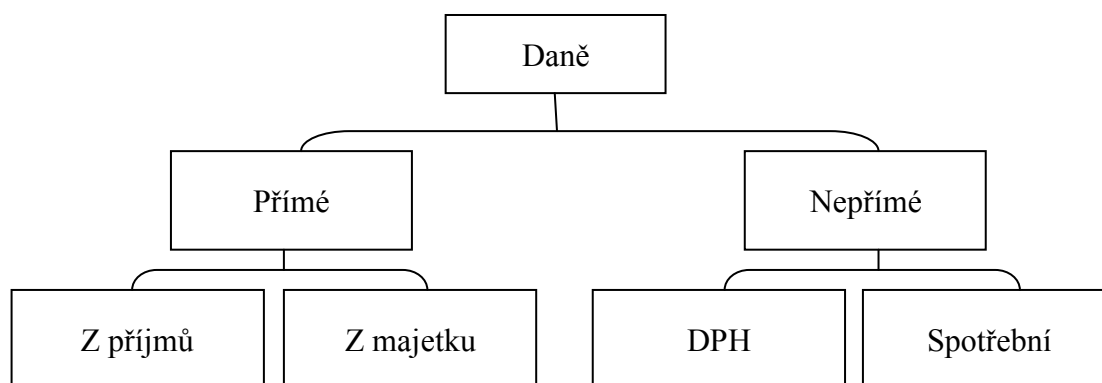
Daňový systém vznikl 1. 1. 1993 a je vymezen celou řadou právních předpisů. Pro teoretické vymezení daňového systému je důležité rozlišovat pojmy daňový systém a daňová soustava.

Jak tvrdí Široký (2008, s. 10) „*Daňová soustava představuje souhrn daní vybíraných v určitém státě v určitém čase. K faktorům ovlivňujícím uspořádání daňové soustavy patří velikost státu a jeho územní členění, tradice způsobu výběru daní, ale i přijaté závazky plynoucí ze zapojení do mezinárodních integračních procesů. Daňový systém je širším pojmem než daňová soustava. Zahrnuje (kromě daňové soustavy) i právně, organizačně a technicky konstituovaný systém institucí, které zabezpečují správu daní, jejich vyměřování, vymáhání a kontrolu, a rovněž systém nástrojů, metod a pracovních postupů, které tyto instituce uplatňují ve vztahu k daňovým subjektům.*“

Mezi instituce zabezpečující správu daní patří orgány finanční správy (finanční úřady), které spravují většinu daní, celní orgány, které spravují spotřební daně a cla, místní orgány spravující místní poplatky.

Základní členění daní v české daňové soustavě zobrazuje Obr. 2.1. Daně byly historicky rozděleny na přímé a nepřímé. Přímé jsou takové daně, u kterých lze určit osobu, která bude daň platit, tato osoba bývá zároveň i poplatníkem. Daň se odvádí z majetku nebo příjmu poplatníka. U nepřímých daní nelze dopředu určit osobu, která bude daň platit. Určen může být pouze subjekt, který nepřímou daň odvede státu. K nepřímým daním se řadí daň z přidané hodnoty a spotřební daně.

Obr. 2.1 Daně v ČR

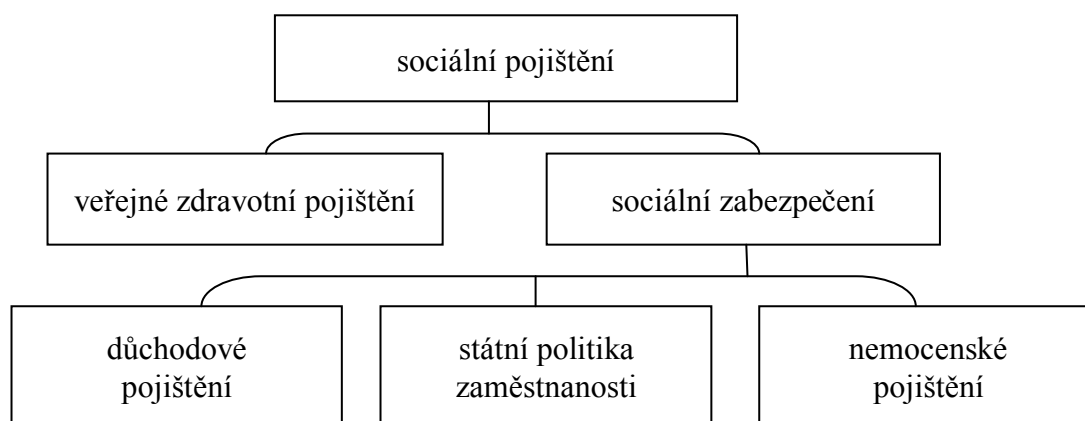
Zdroj: vlastní zpracování

2.2 Sociální pojištění

Jak tvrdí Vančurová (2014, s. 153) „*Pojistné sociálního pojištění má mezi daněmi specifické postavení. Sociální pojistné vykazuje znaky účelovosti, s tím se setkáme i u výnosově malých daní (např. daň silniční). Sociální pojistné v sobě v některých svých částech dokonce zahrnuje určitou míru ekvivalence, nebo jak se uvádí „zásluhovosti“. Jinak vyjádřeno, čím více osoba do systému přispívá, tím vyšší nároky jí z něho plynou.*

Sociální pojištění v České republice se skládá ze dvou subsystémů, a to z veřejného zdravotního pojištění a sociálního zabezpečení. Základní složky sociálního zabezpečení jsou důchodové pojištění, nemocenské pojištění a státní politika nezaměstnanosti, jak ukazuje Obr. 2.2.

Obr. 2.2 Části systému sociálního pojištění v České republice

Zdroj: Vančurová (2014, s. 154)

2.2.1 Veřejné zdravotní pojištění

Obsah této kapitoly vychází ze zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů a zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, kterými je veřejné zdravotní pojištění upraveno.

Základním kritériem pro účast na veřejném zdravotním pojištění je trvalý pobyt osoby na území České republiky, dále jsou pojištěny osoby, které trvalý pobyt na území ČR nemají, ale jsou zaměstnány zaměstnavatelem, který má sídlo (v případě právnické osoby) nebo trvalý pobyt (v případě fyzické osoby) na území České republiky.¹

Plátcí pojistného

Plátcí pojistného na zdravotní pojištění jsou pojištěnci podle § 5, zaměstnavatelé, a stát.²

Pojištěnci

Pojištěni jsou zaměstnanci (plátcem pojistného jsou jejich zaměstnavatelé), osoby samostatně výdělečně činné (jsou zároveň i plátcí pojistného), osoby bez zdanitelných příjmů (jsou zároveň i plátcí pojistného) a osoby, za které platí pojistné stát.

¹ § 2 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

² § 4 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

Vyměřovací základ pro zaměstnance

Vyměřovacím základem³ zaměstnance je úhrn jeho příjmů ze závislé činnosti, které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním a které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob. Zúčtovaný příjem zahrnuje příjmy v peněžní i nepeněžní formě.

Vyměřovací základ se poté snižuje např. o náhradu škody podle zákoníku práce, odstupné a další odstupné, odchodné a další odbytné, na které vznikl nárok podle zvláštních právních předpisů a odměna při skončení funkčního období, na kterou vznikl nárok podle zvláštních právních předpisů.

Minimálním vyměřovacím základem je hodnota minimální mzdy pro dané období. V roce 2015 činila minimální mzda 9 200 Kč (9 900 Kč v roce 2016). Minimální vyměřovací základ se ale nevztahuje na všechny zaměstnance. Minimální základ například neplatí pro osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P a osoby, které dosáhly věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplňují další podmínky pro jeho přiznání.

Vyměřovací základ OSVČ

Vyměřovacím základem pro osoby samostatně výdělečně činné⁴ je od roku 2006 50 % z příjmů ze samostatné činnosti snížených o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení.

Minimálním vyměřovacím základem pro OSVČ je dvanáctinásobek 50 % průměrné mzdy pro dané období. Průměrná mzda v roce 2015 činí 26 611 Kč, minimální roční vyměřovací základ je roven 159 666 Kč (měsíční minimální vyměřovací základ po zaokrouhlení činí 13 306 Kč).

Minimální vyměřovací základ se opět nevztahuje na všechny osoby samostatně výdělečně činné. Neplatí např. pro osobu, která je zároveň zaměstnancem a zaměstnavatel za ni odvádí pojistné stanovené přinejmenším z minimálního vyměřovacího základu pro zaměstnance.

Minimální měsíční záloha na zdravotní pojištění je stanovena ve výši 13,5 % z minimálního měsíčního vyměřovacího základu a pro rok 2015 po zaokrouhlení činí 1 797 Kč (1 823 Kč pro rok 2016).

³ § 3 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

⁴ § 3a zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

Vyměřovací základy pro ostatní osoby

Vyměřovacím základem pro ostatní osoby, tj. osoby, které nemají příjmy ze závislé ani samostatné činnosti a není za ně plátcem pojistného stát (osoby bez zdanitelných příjmů), je minimální mzda.⁵

„Vyměřovací základ pro pojistné hrazené státem za osobu, za kterou je plátcem pojistného stát, se stanoví ve výši 6 259 Kč za kalendářní měsíc.“⁶

Maximální vyměřovací základ

Hodnota maximálního vyměřovacího základu se použila naposledy v roce 2012 a byla rovna 72násobku průměrné mzdy. Pro rok 2013 a 2014 již ustanovení o maximálním vyměřovacím základu nebyla účinná a k 1. 1. 2015 byl maximální vyměřovací základ komplexně zrušen, takže placení zdravotního pojištění zaměstnavateli a OSVČ již horní hranicí není omezeno a není stanovena ani maximální výše zálohy pro OSVČ. (Šubrt, 2015)

Rozhodné období

Rozhodné období, je časový úsek, ze kterého se stanovuje vyměřovací základ pro stanovení výše pojistného. Rozhodným obdobím pro zaměstnance je kalendářní měsíc. Pro OSVČ je rozhodným obdobím kalendářní rok.⁷

Sazba pojistného na veřejné zdravotní pojištění

Sazba pojistného na veřejné zdravotní pojištění činí 13,5 %. Zaměstnanci hradí z vyměřovacího základu 4,5 % (jednu třetinu z 13,5 %) a zaměstnavatelé 9 % (dvě třetiny z 13,5 %).

Pro osoby samostatně výdělečně činné činí pojistné na zdravotní pojištění 13,5 % z vyměřovacího základu.

2.2.2 Sociální zabezpečení

Dalším významným příjmem státního rozpočtu jsou platby na sociální zabezpečení, které zahrnuje důchodové pojištění, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a nemocenské pojištění. Výchozím právním předpisem je zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

⁵ § 3b zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

⁶ § 3c zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

⁷ § 4 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

Důchodové pojištění

V rámci důchodového pojištění mají osoby, které se ho účastní v určitých životních situacích nárok na vyplacení dávek důchodového zabezpečení. Touto životní situací může být např. stáří, invalidita a úmrtí živitele.⁸

Státní politika zaměstnanosti

Cílem státní politiky zaměstnanosti, kterou zajišťují úřady práce a Ministerstvo práce a sociálních věcí, je především dosažení rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou po pracovní síle a zajištění práva občanů na zaměstnání.

Jak tvrdí MVČR „Zabezpečování státní politiky zaměstnanosti v sobě zahrnuje například:

- sledování a vyhodnocování situace na trhu práce, zpracování prognóz a koncepcí zaměstnanosti a programů pro další pracovní uplatnění občanů,
- uplatňování aktivní politiky zaměstnanosti,
- koordinaci opatření v oblasti rozvoje lidských zdrojů a zaměstnanosti s evropskou strategií zaměstnanosti,
- tvorbu a účast na mezinárodních a dvoustranných programech souvisejících s rozvojem lidských zdrojů, zaměstnaností a trhem práce.“⁹

Nemocenské pojištění

Jak tvrdí MPSV „Systém nemocenského pojištění je určen pro výdělečně činné osoby, které při ztrátě příjmu v případech tzv. krátkodobých sociálních událostí (dočasné pracovní neschopnosti z důvodu nemoci nebo úrazu či karantény, ošetřování člena rodiny, těhotenství a mateřství, péče o dítě) zabezpečuje peněžitými dávkami nemocenského pojištění.“¹⁰

Vyměřovací základ, poplatníci a sazby pojistného sociálního pojištění

V této části bude definován vyměřovací základ, jehož správné stanovení je nezbytné pro výpočet pojistného sociálního pojištění. Dále budou vymezeni poplatníci pojistného a procentuální sazby, které jsou tito poplatníci povinni hradit ze svých vyměřovacích základů.

⁸ ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. CSSZ: Důchodové pojištění [online]. CSSZ [12. 4. 2015] Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/duchodove-pojisteni/>

⁹ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. MVČR: Státní politika zaměstnanost [online]. MVČR [12. 4. 2015]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/sprava-na-useku-zamestnanosti.aspx>

¹⁰ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. MPSV: Nemocenské pojištění [online]. MPSV [12. 4. 2015]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/7#u>

Vyměřovací základ zaměstnance

Vyměřovací základ zaměstnance pro pojistné je úhrn příjmů, které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním (peněžních i nepeněžních), a které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob. Do vyměřovacího základu se nezahrnují např. náhrady škody podle zákoníku práce, odstupné a další odstupné, odchodné a odbytné, na které vznikl nárok podle zvláštních právních předpisů, a odměna při skončení funkčního období, na kterou vznik nárok podle zvláštních právních předpisů.¹¹

Vyměřovací základ OSVČ

Osoba samostatně výdělečně činná si vyměřovací základ může sama zvolit, nesmí být ale nižší než 50 % dílčího základu daně příjmů ze samostatné činnosti. Pro OSVČ je rovněž stanoven minimální vyměřovací základ, který je odlišný pro hlavní a vedlejší výdělečnou činnost. Pro hlavní výdělečnou činnost činí minimální měsíční vyměřovací základ 25 % průměrné mzdy (pro rok 2015 činí 26 611 Kč) a pro vedlejší činnost 10 % průměrné mzdy.¹²

Maximální vyměřovací základ

Maximálním vyměřovacím základem pro zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné je 48násobek průměrné mzdy stanovené k 1. 1. příslušného roku. Průměrná mzda pro rok 2015 činí 26 611 Kč a maximální vyměřovací základ je tedy 1 277 328 Kč.¹³

Poplatník

Poplatníkem pojistného jsou zaměstnavatelé (fyzické nebo právnické osoby, které mají alespoň jednoho zaměstnance), zaměstnanci, osoby samostatně výdělečně činné a osoby účastné dobrovolného důchodového pojištění.¹⁴

Sazby pojistného sociálního pojištění

Pojistné, které je zaměstnavatel povinen hradit za své zaměstnance činí 25 % z úhrnu vyměřovacích základů. Z toho platí 21,5 % na důchodové pojištění, 2,3 % na nemocenské pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti.

¹¹ § 5 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

¹² § 5b zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

¹³ § 15a zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

¹⁴ § 1 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Sazby pojistného u zaměstnanců se v roce 2015 lišily v závislosti na účasti zaměstnanců na důchodovém spoření. U zaměstnance, který nebyl v rozhodném období účasten důchodového spoření, činilo pojistné 6,5 % z vyměřovacího základu. U zaměstnance, který byl v rozhodném období účasten důchodového spoření, činilo pojistné 3,5 % z jeho vyměřovacího základu.

V roce 2016 činí sazba pojistného pro zaměstnance 6,5 % z vyměřovacího základu.

Osoba samostatně výdělečně činná platí pojistné ve výši 29,2 % ze svého vyměřovacího základu, z toho 28 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti.

Osobě samostatně výdělečně činné, která byla v roce 2015 účastna důchodového spoření, byla sazba pojistného snížena na 26,2 % (z toho 25 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti).

OSVČ se může rozhodnout, zda se bude účastnit nemocenského pojištění. Částka bude odpovídat 2,3 % z vyměřovacího základu, minimálně z částky 5 000 Kč.

U osob dobrovolně účastných na důchodovém pojištění v roce 2015 činilo pojistné 28 %, pokud se jednalo o osobu, která nebyla účastna důchodového spoření a 30 % pokud šlo o osobu, která byla účastna důchodového spoření.

Sazba pojistného pro tyto osoby v roce 2016 činí 28 % z vyměřovacího základu.¹⁵

2.3 Příjmy od daně osvobozené a příjmy, které nejsou předmětem daně

Ustanovení § 4 zákona o daních z příjmů obsahuje výčet celé řady příjmů, které jsou od daně osvobozeny a fyzická osoba tak nemá povinnost tyto příjmy zahrnout do základu daně.

¹⁵ § 7 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Jedná se například o příjmy plynoucí:

- z prodeje rodinného domu při splnění daných podmínek,
- z prodeje nemovitých věcí při splnění daných podmínek,
- z výnosu z prostředků rezerv,
- ve formě dávky nebo služby z nemocenského či důchodového pojištění,
- ve formě dávky pro osobu se zdravotním postižením, dávky pomoci v hmotné nouzi, sociální služby, dávky státní sociální podpory,
- z plnění vyživovací povinnosti,
- ve formě daňového bonusu.¹⁶

V zákoně o daních z příjmů jsou dále v § 3 odst. 4 vymezeny příjmy, které nejsou předmětem daně a v daňovém přiznání se tedy neuvádějí.

Jedná se například o:

- příjmy získané nabytím akcií nebo podílových listů,
- úvěry a zápůjčky s určitými výjimkami,
- příjmy z rozšíření nebo vypořádání společného jmění manželů,
- částka uhrazená zdravotní pojišťovnou, o kterou byl překročen limit regulačních poplatků a doplatků na léčiva.¹⁷

2.4 Poplatník daně z příjmu fyzických osob

Obecně lze poplatníka definovat jako daňový subjekt, jehož příjmy, majetek či úkony jsou podrobeny dani.

Dle zákona o daních z příjmů jsou podle rozsahu daňové povinnosti rozlišovány dva typy poplatníků daně z příjmů fyzických osob a to daňoví rezidenti České republiky a daňoví nerezidenti.

Daňoví rezidenti České republiky jsou definováni jako poplatníci, kteří mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují. Obvykle se zdržovat znamená pobývat zde alespoň 183 dnů (počítá se každý započatý den) v příslušném kalendářním roce a to buď souvisle, nebo v několika obdobích. Daňoví rezidenti mají neomezenou daňovou povinnost, tzn., že musí zdanit příjmy, které jim plynou ze zdrojů na území ČR i ze zahraničí.

¹⁶ § 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

¹⁷ § 3 odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

Daňoví nerezidenti jsou definováni jako poplatníci, kteří nejsou daňovými rezidenty nebo to o nich stanoví mezinárodní smlouvy. Daňoví nerezidenti zdaňují pouze příjmy, které jim plynou ze zdrojů na území České republiky. Těmi jsou podle § 22 příjmy z činností, které jsou vykonávány prostřednictvím stálé provozovny, příjmy plynoucí z prodeje nemovitých věcí umístěných na území České republiky a z práv s nimi spojených, příjmy z nezávislé činnosti vykonávané na území České republiky (např. architekta, lékaře, právníka, vědce, učitele, daňového či účetního poradce), příjmy z prodeje obchodního závodu umístěného na území České republiky a jiné.

Zahraniční fyzické osoby, které na území České republiky studují nebo se léčí, jsou daňovými nerezidenty. Budou proto zdaňovat pouze příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, a to i v případě, že se na území České republiky obvykle zdržují.

Pokud fyzická osoba splní kritéria daňové rezidence ve dvou státech, určí se pouze jeden stát, jehož bude poplatník rezidentem.¹⁸

2.5 Příjmy fyzických osob

V této části budou na základě jednotlivých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů platného pro rok 2016 vymezeny příjmy náležející do jednotlivých dílčích základů daně.

Jak tvrdí Vančurová (2014, s. 159) „*Dani z příjmu fyzických osob podléhají veškeré příjmy fyzických osob s výjimkou příjmů, které nejsou jejím předmětem. Jde nejen o příjmy peněžní, ale také nepeněžní (oceněné zpravidla podle zákona o oceňování). I když obecně vymezit příjem je velmi složité, lze uvést, že příjmem rozumíme vše, čím dochází ke zvýšení majetku poplatníka.*“

Dle § 3 zákona o daních z příjmů jsou příjmy fyzických osob rozděleny do pěti skupin na:

- příjmy ze závislé činnosti (§ 6),
- příjmy ze samostatné činnosti (§ 7),
- příjmy z kapitálového majetku (§ 8),
- příjmy z nájmu (§ 9),
- ostatní příjmy (§ 10).

¹⁸ § 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

Důvodem pro toto rozdělení je především rozdílné stanovení základu daně a rozdílný způsob vybírání daní. Konečné zdanění fyzických osob vychází ze součtu různých příjmů. Pelc (2015).

2.5.1 Příjmy ze závislé činnosti (§ 6)

Daně z příjmů zařazených do § 6 jsou výrazným zdrojem prostředků státního rozpočtu.

Jak tvrdí Vančurová (2014, s. 164) „*Nejenže u tohoto dílčího základu daně v současné době v České republice nelze využít žádné výdaje, naopak příjem v nich se zvyšuje i o to, co příjmem není, tj. o pojistné, které je za zaměstnance povinen hradit zaměstnavatel. A tak se není čemu divit, že tento dílčí základ daně nelze samozřejmě snížit o záporný rozdíl vykázaný v dílčím základu daně ze samostatné činnosti nebo příjmu z nájmu. Tento dílčí základ daně tedy v České republice neodpovídá základnímu pravidlu, že zdaňován má být jen disponibilní příjem.*“

Do této skupiny zdanitelných příjmů spadá nejvíce poplatníků, neboť zde řadíme především příjmy plynoucí zaměstnancům od jejich zaměstnavatelů v peněžní i nepeněžní formě a to ze současného i dřívějšího pracovněprávního vztahu. Nezáleží na tom, zda se jedná o příjmy pravidelné nebo jednorázové, zda je na ně právní nárok či nikoliv, zda je od zaměstnavatele dostává zaměstnanec nebo jiná osoba.

Vykonává-li zaměstnanec pro zaměstnavatele činnost na základě dohody o provedení práce podle zákoníku práce bez podepsaného prohlášení k dani a úhrnná výše příjmů za jeden kalendářní měsíc nepřesáhne hranici 10 000 Kč, jsou tyto příjmy samostatným základem daně pro zdanění daní vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně, ve výši 15 %.¹⁹

Do příjmů ze závislé činnosti se zahrnuje také plnění v podobě funkčního požitku. Za funkční požitek se považuje funkční plat (popřípadě další plnění), který je poskytován v souvislosti s výkonem funkce představitelů státní moci, některých státních orgánů a soudců s výjimkou platu, který náleží prezidentu republiky a náhrad spojeným s výkonem jeho funkce.²⁰

¹⁹ § 6 odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

²⁰ § 6 odst. 10 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

Náleží zde i příjmy, které plynou členům družstev, společníkům společnosti s ručením omezeným a komanditistům komanditní společnosti za jejich práci.²¹

Za příjem podle § 6 se považuje rovněž bezplatné poskytnutí motorového vozidla zaměstnanci pro služební i soukromé účely, kdy se za příjem zaměstnance považuje částka ve výši 1 % ze vstupní ceny vozidla včetně daně z přidané hodnoty za každý započatý kalendářní měsíc. Minimálně však 1 000 Kč za měsíc. Na hodnotu, ze které se při výpočtu procentního podílu vychází, nemá vliv odpisová politika zaměstnavatele, ani případné kompletní odepsání automobilu. Naopak pokud bude na automobilu provedeno technické zhodnocení, je při výpočtu nutné vycházet ze zvýšené vstupní ceny.

Pokud bylo zaměstnanci v průběhu jednoho měsíce poskytnuto za sebou několik vozidel (např. nahrazení porouchaného vozidla), vychází se z pořizovací ceny nejdražšího vozidla. Bylo-li však zaměstnanci poskytnuto více vozidel současně, považuje se za příjem zaměstnance 1 % z úhrnu vstupních cen všech poskytnutých vozidel.²²

Za příjmy ze závislé činnosti se naopak nepovažují (nejsou předmětem daně) náhrady cestovních výdajů poskytované v souvislosti s výkonem činnosti. Tyto náhrady nepodléhají zdanění do výše uvedené v zákoníku práce, pokud by náhrada byla vyšší, stává se zdanitelným příjmem. Dále se za příjem nepovažuje hodnota osobních ochranných prostředků, pracovních oděvů a obuvi. Předmětem daně rovněž nejsou zálohy, které zaměstnanec od zaměstnavatele přijal, aby je jeho jménem vydal nebo částky, které zaměstnavatel proplácí zaměstnanci za výdaje, které zaměstnanec vynaložil ze svého tak, jako by je vynaložil přímo zaměstnavatel nebo náhrady za opotřebení vlastního náradí a předmětů potřebných pro výkon práce.²³

Od daně jsou osvobozeny hodnoty nepeněžních plnění, které zaměstnavatel vynaložil na odborný rozvoj svých zaměstnanců v souvislosti s předmětem činnosti zaměstnavatele, nebo nepeněžní plnění vynaložená zaměstnavatelem na rekvalifikace zaměstnanců, hodnota stravování poskytovaného zaměstnavatelem jako nepeněžní plnění zaměstnancům ke spotřebě na pracovišti a mnoho dalších. Úplný výčet příjmů osvobozených od daně je uveden v § 6 odst. 9 zákona o daních z příjmů.²⁴

²¹ § 6 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

²² § 6 odst. 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

²³ § 6 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

²⁴ § 6 odst. 9 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

2.5.2 Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7)

Dalším významným druhem příjmů jsou příjmy ze samostatné činnosti, tedy příjmy nezávislé. Do této skupiny patří zejména:

- příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- příjem ze živnostenského podnikání,
- příjem z jiného podnikání, ke kterému je potřeba podnikatelské oprávnění,
- podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku.²⁵

2.5.3 Příjmy z kapitálového majetku (§ 8)

Příjmy z kapitálového majetku jsou vymezeny v § 8 zákona o daních z příjmů a jedná se zejména o podíly na zisku obchodní korporace; úroky z držby cenných papírů; úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách; úroky z peněžních prostředků na účtu, který není určen k podnikání; úrokové a jiné výnosy z držby směnek.

Je-li příjem z kapitálového majetku příjmem do společného jmění manželů a plyne ze zdroje, který je v obchodním majetku jednoho z manželů, zdaňuje se jen u tohoto manžela. Pokud zdroj příjmu v obchodním majetku zařazen není, zdaňuje se pouze u jednoho z manželů.²⁶

2.5.4 Příjmy z nájmu (§ 9)

Mezi příjmy z nájmu řadíme příjmy z nájmu nemovitých věcí nebo bytů a příjmy z nájmu movitých věcí, kromě příležitostného pronájmu. Pokud tyto příjmy plynou manželům ze společného jmění manželů, zdaňují se pouze u jednoho z nich.²⁷

2.5.5 Ostatní příjmy (§ 10)

Jak tvrdí Vančurová (2014, s. 205) „Do dílčího základu daně ostatní příjmy patří všechny zdanitelné příjmy, které nebyly zachyceny v předchozích dílčích základech daně a když netvořily v rámci výše uvedených dílčích základů daně samostatné základy daně.“

Do tohoto dílčího základu daně zahrnujeme podle § 10 zákona o daních z příjmů například příjmy z příležitostných činností nebo z příležitostného nájmu movitých věcí, včetně příjmu ze zemědělské výroby a lesního a vodního hospodářství, které nejsou provozovány podnikatelem.

²⁵ § 7 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

²⁶ § 8 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

²⁷ § 9 odst. 1, 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

Výše uvedené příjmy jsou od daně osvobozeny, pokud jejich úhrn za zdaňovací období není vyšší než 30 000 Kč, přitom příjmem poplatníka, kterému plyne příjem z chovu včel a u kterého nepřekročí ve zdaňovacím období počet včelstev 60, je částka 500 Kč na jedno včelstvo.

2.6 Základ daně z příjmu fyzických osob

Základ daně z příjmů fyzických osob tvoří součet dílčích základů daně podle jednotlivých příjmů.

Pokud je součet dílčího ZD ze samostatné činnosti a dílčího ZD z nájmu záporný (výdaje jsou vyšší než příjmy), vzniká ztráta. O ztrátu lze snížit úhrn základů daně podle § 7 až § 10. V případě, že ztrátu nelze uplatnit v období, ve kterém vznikla, lze ji uplatnit v pěti bezprostředně následujících obdobích jako položku odečitatelnou od základu daně.²⁸

Minimální výše daně

V případě, že hodnota daně činí méně než 200 Kč, se daň nepředepíše ani neplatí. To stejné platí v případě, že celkové zdanitelné příjmy fyzické osoby nepřesáhnou 15 000 Kč.

Předchozí uvedené neplatí, pokud byla z těchto příjmů vybrána daň nebo záloha na daň srážkou.²⁹

2.6.1 Dílčí základ daně podle § 6

Základem daně ze závislé činnosti je od roku 2008 tzv. superhrubá mzda. To znamená příjmy ze závislé činnosti s výjimkou příjmů od daně osvobozených (§ 4) zvýšené o částku povinného pojistného (zaokrouhleného na celé Kč nahoru), které je zaměstnavatel povinen hradit za svého zaměstnance.³⁰

2.6.2 Dílčí základ daně podle § 7

Základem daně ze samostatné činnosti jsou příjmy snížené o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení s výjimkou příjmů, které tvoří podíl na zisku společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti.³¹

²⁸ § 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

²⁹ § 38b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

³⁰ § 6 odst. 12 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

³¹ § 7 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

Poplatník, který je společníkem veřejné obchodní společnosti, zahrne do svého základu daně také poměrnou část základu daně (popřípadě ztráty) této společnosti. A to v poměru, kterým se společník podílí na zisku společnosti.³²

Poplatník, který je komplementářem komanditní společnosti, zahrne do svého základu daně poměrnou část základu daně (popřípadě ztráty) společnosti. A to opět v poměru, kterým se společník podílí na zisku komanditní společnosti.³³

Poplatník se může rozhodnout, zda bude výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů uplatňovat ve skutečné výši nebo zda výdaje uplatní procentem z příjmu.

V případě uplatnění výdajů ve skutečné výši lze do výdajů (nákladů) na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů zahrnout:

- odpisy hmotného majetku,
- zůstatková cena hmotného majetku vyřazeného v důsledku škody do výše náhrady,
- zdravotní a sociální pojištění pokud byly zaplacený nejpozději do konce měsíce následujícího po uplynutí zdaňovacího období,
- zákonné rezervy a opravné položky,
- škody vzniklé v důsledku živelných pohrom nebo škody způsobené podle potvrzení policie neznámým pachatelem,
- další výdaje.³⁴

Naopak za výdaje (náklady) vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů pro daňové účely nelze uznat:

- výdaje (náklady) na pořízení hmotného a nehmotného majetku,
- výdaje na zvýšení základního kapitálu včetně splácení zápůjček,
- vyplácené podíly na zisku,
- výdaje vynaložené na příjmy, které nejsou předmětem daně, na příjmy od daně osvobozené nebo nezahrnované do základu daně,
- manka a škody přesahující náhrady,
- zůstatkovou cenu hmotného a nehmotného majetku, který byl vyřazen z důvodu darování nebo bezúplatného převodu,

³² § 7 odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

³³ § 7 odst. 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

³⁴ § 24 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

- výdaje na reprezentaci, zejména výdaje na pohoštění, občerstvení a dar (s výjimkou propagačních předmětů),
- výdaje na osobní potřebu poplatníka,
- další výdaje.³⁵

V případě, že se poplatník rozhodne pro uplatnění výdajů procentem z příjmu, zatřídí svůj příjem podle činnosti, kterou vykonává do příslušné kategorie dle Tab. 2.1 a uplatní své výdaje v příslušné procentní sazbě do výše maximálního uplatnění.

Tab. 2.1 Uplatnění výdajů procentem z příjmů

%	Příjmy ze:	Výše maximálního uplatnění
80 %	Zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství; řemeslného živnostenského podnikání	1 600 000 Kč
60 %	Živnostenského podnikání	1 200 000 Kč
30 %	Nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku	600 000 Kč
40 %	Jiných příjmů ze samostatné činnosti	800 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle §7 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů

Samostatným základem daně dle § 7 bude příjem autora za příspěvek do novin, časopisu, rozhlasu nebo televize plynoucí ze zdrojů na území České republiky v případě, že úhrn těchto příjmů od téhož plátce nebude během jednoho kalendářního měsíce vyšší než 10 000 Kč.³⁶

Správce daně může poplatníkovi na jeho žádost stanovit daň paušální částkou. A to pouze pokud provozuje podnikatelskou činnost bez zaměstnanců nebo spolupracujících osob (s výjimkou spolupráce druhého z manželů) a pokud roční výše jeho příjmů za bezprostředně předcházející 3 zdaňovací období nepřesáhla 5 000 000 Kč. Daň může být stanovena na nejdéle tři zdaňovací období dopředu.

Výše daně se určí v závislosti na výši předpokládaných příjmů a výdajů, nejméně však ve výši podle § 7 odst. 7 (uplatnění výdajů procentem z příjmů).

Do předpokládaných příjmů se zahrnou:

- příjmy z prodeje majetku, který byl vložen do obchodního majetku,
- příjmy ze zrušení rezervy, která byla vytvořena podle zákona o rezervách.

³⁵ § 25 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

³⁶ § 7 odst. 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

Do předpokládaných výdajů se zahrnou:

- zůstatková cena prodaného majetku (odepisovatelného),
- výše zákonné rezervy vytvořené pro příslušné zdaňovací období.

Daň stanoví správce daně po projednání s poplatníkem nejpozději do 15. května běžného zdaňovacího období ve výši nejméně 600 Kč za zdaňovací období. Daň je splatná nejpozději do 15. prosince běžného zdaňovacího období.³⁷

2.6.3 Dílčí základ daně podle § 8

Jak tvrdí Vančurová (2014 s. 203) „*Převážná většina těchto příjmů ze zdrojů na území České republiky tvoří samostatné základy daně a zdaňují se srážkou u zdroje. Jejich oddělené zdanění je vhodné vzhledem k tomu, že se jedná o frekventované, ale nevelké příjmy. Samostatný základ daně i srážková daň se zaokrouhlují na celé Kč dolů.*“

Mezi příjmy, ze kterých sráží daň plátce podle zvláštní sazby daně (15 %), patří úroky z držby cenných papírů, úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách, dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem a další.

Mezi příjmy, kdy poplatník podává daňové přiznání, patří úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a zápůjček, úrok z prodlení, výnos z jednorázového vkladu a další.³⁸

2.6.4 Dílčí základ daně podle § 9

Základem daně jsou příjmy z nájmu snižené o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Poplatník se může rozhodnout, zda výdaje uplatní ve skutečné výši nebo ve výši 30 % z příjmů (maximálně však v hodnotě 600 000 Kč).³⁹

2.6.5 Dílčí základ daně podle § 10

Při stanovení základu daně je každý příjem posuzován zvlášť. Do základu daně vstupuje pouze kladný rozdíl (příjem snižený o výdaje, které byly prokazatelně vynaloženy na jeho dosažení). K zápornému rozdílu se nepřihlíží.

2.7 Sazba daně a podání daňového přiznání

Daň se stanoví ze základu daně sniženého o nezdanitelné části základu daně (dle § 15 zákona o daních z příjmů) a o odečitatelné položky od základu daně (dle § 34 zákona o daních z příjmů) zaokrouhleného na celá sta Kč dolů. Sazba daně z příjmů činí 15 %.⁴⁰

³⁷ § 7a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

³⁸ <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/kapitalove-prijmy>

³⁹ § 9 odst. 3, 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

Od 1. 1. 2013 bylo zavedeno solidární zvýšení daně, jak je uvedeno v publikaci *Taxation trends in the European Union*. Solidární daň činí 7 % z kladného rozdílu mezi součtem příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně podle § 6 a § 7 v příslušném zdaňovacím období a 48násobkem průměrné mzdy stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení.⁴¹

Vývoj průměrné mzdy zobrazuje Tab. 2.2.

Tab. 2.2 Průměrná mzda v letech 2013 - 2016

Rok	2013	2014	2015	2016
Průměrná mzda v Kč	25 844	25 942	26 611	27 006

Zdroj: vlastní zpracování

Poplatníci jsou povinni podat daňové přiznání nejpozději 3 měsíce po uplynutí zdaňovacího období, tedy do 1. dubna nebo do 1. července v případě, že daňové přiznání zpracovává daňový poradce.

Zdaňovacím obdobím daně z příjmu fyzických osob je vždy kalendářní rok.⁴²

2.8 Obecný postup výpočtu daně z příjmů

Obecný postup pro stanovení výsledné daňové povinnosti je uveden v Tab. 2.3.

⁴⁰ § 16 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁴¹ § 16a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁴² § 16b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

Tab. 2.3 Obecný postup výpočtu daně z příjmu

Dílčí základ daně	ze závislé činnosti (§ 6)
	+ ze samostatné činnosti (§ 7)
	+ z kapitálového majetku (§ 8)
	+ z nájmu (§ 9)
	+ z ostatních příjmů (§ 10)
	= základ daně
	- ztráta z minulých let
	= základ daně po odečtu ztráty
Nezdanitelné části základu daně	- poskytnutá bezúplatná plnění
	- zaplacené úroky z úvěru
	- penzijní připojištění
	- životní pojištění
	- odborové příspěvky
	- další nezdanitelné části základu daně
	= základ daně snížený o nezdanitelné části
Daň z příjmů	= základ daně snížený o nezdanitelné části · 0,15
Slevy na dani	- na poplatníka
	- na manžela
	- na invaliditu
	- na studenta
	- za umístění dítěte
	- další slevy na dani
	= daň po uplatnění slev na dani
Daňové zvýhodnění na děti	- na první dítě
	- na druhé dítě
	- na třetí a každé další dítě
	= daň po uplatnění daňových zvýhodnění
	- daňový bonus vyplacený zaměstnavatelem
	+ úhrn sražených záloh
	= daňová povinnost (daňový bonus)

Zdroj: vlastní zpracování

2.9 Zálohy na daň z příjmu

Poplatník je povinen hradit zálohy na daň z příjmů v průběhu zdaňovacího období v závislosti na výši jeho poslední daňové povinnosti. Z daňové povinnosti se vyloučí příjmy a výdaje podle § 10. Dále je výše zálohy závislá na podílu dílčího základu daně z příjmů ze závislé činnosti na celkovém základu daně.

Zálohy na daň z příjmu neplatí fyzické osoby, pokud jejich poslední známá daňová povinnost nepřesáhla 30 000 Kč. Zálohy dále neplatí obce, kraje a zůstavitelé ode dne jejich smrti.

Poplatníci, jejichž poslední daňová povinnost byla v rozmezí 30 000 Kč až 150 000 Kč, platí zálohy ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti. Tito poplatníci platí zálohy dvakrát ročně. První záloha je splatná do 15. dne šestého měsíce zdaňovacího období a druhá je splatná do 15. dne dvanáctého měsíce zdaňovacího období.

Poplatníci s poslední daňovou povinností vyšší než 150 000 Kč, platí zálohy na daň ve výši $\frac{1}{4}$ poslední známé daňové povinnosti. Tito poplatníci hradí zálohy čtvrtletně. První záloha je splatná do 15. dne třetího měsíce zdaňovacího období, druhá je splatná do 15. dne šestého měsíce zdaňovacího období, třetí záloha je splatná do 15. dne devátého měsíce zdaňovacího období a čtvrtá záloha je splatná do 15. dne dvanáctého měsíce zdaňovacího období.

Poplatník, u něhož je dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti, ze kterého měl plátce povinnost srazit daň (§ 6) vyšší nebo roven 50 % celkového základu daně, zálohy platit nebude. Je-li podíl dílčího základu daně podle § 6 nižší než 15 % platí se zálohy z celkového základu daně. Je-li tento podíl mezi 15 % a 50 % platí se zálohy v poloviční výši.⁴³

Zálohy na daň z příjmu ze závislé činnosti

Základem pro výpočet zálohy je úhrn zdanitelných příjmů ze závislé činnosti zúčtovaný nebo vyplacený poplatníkovi za kalendářní měsíc nebo za zdaňovací období, snížený o částky, které jsou od daně osvobozeny a zvýšené o povinné pojistné.

Záloha na daň činí 15 % ze základu daně zaokrouhleného do 100 Kč na celé Kč nahoru a nad 100 Kč na celé stokoruny nahoru. Takto vypočtená záloha se zaokrouhluje na celé koruny nahoru a následně snižuje o měsíční slevy na dani a částky měsíčního daňového zvýhodnění.⁴⁴

⁴³ § 38a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁴⁴ § 38h zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

3 Způsoby optimalizace daňové povinnosti

Racionálním chováním každého ekonomického subjektu je snaha o minimalizaci daňové povinnosti. Toho může být podle Vančurové (2014) dosaženo různými způsoby.

Prvním způsobem, jak minimalizovat daňovou povinnost je využít všech zákonem dovolených daňových úspor. Např. snížení základů daně a daně v rámci všech alternativních postupů stanovených daňovým zákonem, případně všech povolených způsobů úpravy základu daně. Příkladem daňové úspory může být i omezení spotřeby alkoholickým nápojů, kdy subjekt nebude muset platit daně obsažené v cenách těchto výrobků. Daňové úspory mohou mít prostřednictvím tvorby rezerv nebo zrychleného odepisování také charakter odložené daně.

Další způsob jak snížit daňovou povinnost je vyhledávat zákonodárcem nezamýšlené skuliny v daňových zákonech a prostřednictvím nich se snažit daním vyhnout. Možnost snižovat daňovou povinnost tímto způsobem je pouze dočasná, její využívání ve větším měřítku vede obvykle k reformě daňového zákona. Takovéto jednání není v rozporu se zákonem a není tedy trestně postižitelné.

Posledním způsobem snížení daňové povinnosti je daňový únik, to znamená neoprávněné zkrácení daňové povinnosti. Toto úmyslné jednání ekonomického subjektu je již trestným činem.

Jak tvrdí Vančurová (2014, s. 41) „*Minimalizace daňové povinnosti v jednom zdaňovacím období a u jedné daně nemusí být ideální vzhledem k souboru daní hrazených daňovým subjektem, resp. ani u jedné daně z hlediska delšího časového období. V této souvislosti je vhodnější pojednávat o optimalizaci daňové povinnosti.*“

Ram Niwas Lakhotia a Subhash Lakhotia (2015) definovali 5 zlatých pravidel plánování daní:

- rozložení zdanitelného příjmu mezi členy rodiny,
- maximální využití daňových úlev podle právních předpisů,
- plné využití přípustného odpočtu daně a slev dostupných z daňově účinných investic,
- optimální využití příjmů od daně osvobozených,

- jednoduché a racionální daňové plánování, díky kterému se poplatník vyhne starostem a napětí, zda jsou všechny jeho příjmy, majetek a investice řádně zdaněny.

V následujících podkapitolách budou popsány jednotlivé nástroje, které poplatníkům slouží k optimalizaci jejich daňové povinnosti.

3.1 Uplatnění výdajů procentem z příjmů

Jedním ze základních nástrojů pro optimalizaci daně z příjmu a odvodů na sociální a zdravotní pojištění OSVČ je možnost uplatnění výdajů procentem z příjmu. Tohoto způsobu jak nejjednodušeji uplatnit výdaje v daňovém přiznání využívají především poplatníci vykonávající svou činnost s nízkými skutečnými náklady na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Výhodou při stanovení výdajů paušálem je malá časová náročnost, nižší pravděpodobnost chyby při určování zda daný náklad je či není daňově uznatelný a také snížené náklady na administrativu. Poplatník je povinen vést pouze záznamy o příjmech a evidenci pohledávek vzniklých v souvislosti s činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti.

Výdaje paušálem nemůže uplatnit poplatník, který je členem společnosti, pokud nejsou společné výdaje související se společnými příjmy ze společnosti nebo společenství jmění rozděleny stejně jako společné příjmy a poplatník, jehož příjmy a výdaje ze spoluvlastnictví nejsou rozděleny mezi spoluvlastníky podle spoluvlastnických podílů.⁴⁵

Před vypočtením paušálních výdajů poplatník zařadí své příjmy do jednotlivých kategorií dle Tab. 2.1 a stanoví výši výdajů. Následné porovnání paušálních a skutečných výdajů je jedním z předpokladů pro rozhodnutí, zda je výhodnější uplatnit výdaje ve skutečné výši nebo výdajovým paušálem. Pokud poplatník vykonává v rámci jednoho dílčího základu daně více činností, musí pro všechny tyto činnosti uplatnit buď výdaje skutečné, nebo paušální, jejich kombinace není možná.

Možnost uplatňovat výdaje paušálem jsou každoročně omezovány. V roce 2013 byla zavedena maximální výše výdajů u činností s paušálem 40 % a 30 %. Od 1. 1. 2015 jsou limitovány také činnosti s paušálem 80 % a 60 %. Pro řadu poplatníků s příjmy nad 2 miliony

⁴⁵ § 12 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

korun se tak výdajové paušály stávají méně výhodnými. Řešením, pro tyto poplatníky, může být zavedení daňové evidence či vedení účetnictví a uplatňování výdajů ve skutečné výši nebo přerozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby.

Rozhodnutí o přechodu z paušálních výdajů na skutečné je třeba předem promyslet. Poplatník by neměl porovnávat pouze výši skutečných a paušálních výdajů, ale měl by brát v úvahu také administrativní náročnost vedení daňové evidence popřípadě účetnictví a větší riziko chyby např. v určování zda daný náklad lze daňově uznat či nikoliv.

K přechodu na daňovou evidenci se také můžou vázat další administrativní úkony. Rozhodne-li se poplatník pro přechod z paušálních výdajů na skutečné výdaje v průběhu roku, musí podat dodatečné daňové přiznání za předcházející zdaňovací období, ve kterém zvýší daňový základ o hodnotu pohledávek, které by při úhradě byly zdanitelným příjmem. Úhrada těchto pohledávek v období, kdy je již vedena daňové evidence, nebude zdanitelným příjmem. Stejně jako úhrada závazků, které vznikly v období uplatňování paušálních výdajů, nebude daňově uznatelným nákladem. Poplatníkovi nehrozí sankce v případě, že podá dodatečné daňové přiznání a zaplatí daň nejpozději do dne, kdy je povinen podat daňové přiznání za zdaňovací období, ve kterém ke změně uplatňování výdajů došlo.⁴⁶

Poplatník je rovněž povinen podat opravný přehled pro Českou správu sociálního zabezpečení. Do konce roku 2014 platilo, že opravný přehled pro zdravotní pojišťovnu poplatník nepodává, důvodem byla právní úprava vyměřovacího základu pro zdravotní pojištění. Úprava základu daně v dodatečném daňovém přiznání totiž nebyla považována za příjem a neovlivnila tak výši vyměřovacího základu na zdravotní pojištění. V roce 2015 ale došlo ke sjednocení definic vyměřovacích základů pro sociální a veřejné zdravotní pojištění, tudíž za zdaňovací období 2015 budou OSVČ povinny podat také opravný přehled pro příslušnou zdravotní pojišťovnu.

Rozhodne-li se OSVČ o přechodu na skutečné výdaje na konci roku a pokud dosud nemá podané daňové přiznání, upraví základ daně v běžném daňovém přiznání a přejde na daňovou evidenci. Nemá-li OSVČ na konci roku v evidenci žádné pohledávky, běžné daňové přiznání nijak neupravuje a není povinna podávat dodatečné daňové přiznání ani opravné přehledy.

⁴⁶ § 23 odst. 8 b) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

Opravné přehledy je nutné podat do 8 dnů od podání dodatečného daňového přiznání a případný doplatek uhradit do 8 dnů ode dne podání opravného přehledu.

Další nevýhodou paušálních výdajů je omezené uplatnění některých daňových úlev. Pokud poplatník u základu daně ze samostatné činnosti nebo z nájmu použije ke stanovení nákladů výdajový paušál a součet dílčích základů, u kterých byly výdaje takto stanoveny je vyšší než 50 % celkového základu daně, nemůže uplatnit daňové zvýhodnění na děti a slevu na manžela.⁴⁷

V rámci optimalizace daňové povinnosti by si měl každý poplatník, který splňuje podmínky pro uznání daňového zvýhodnění na dítě a popřípadě i slevy na manžela spočítat obě varianty a porovnat, zda je pro něj výhodnější stanovit své výdaje procentem z příjmu a neuplatnit tyto slevy na dani, anebo uplatnit výdaje ve skutečné výši a snížit daňovou povinnost o tyto slevy.

3.2 Přerozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby

Další z možností, jak optimalizovat velikost daňového základu a tím i daňovou povinnost je rozdělit příjmy a výdaje mezi poplatníka a s ním spolupracující osoby. Rozděleny mohou být pouze příjmy ze samostatné výdělečné činnosti, příjmy podle § 6, § 8, § 9 a § 10 rozdělit nelze.

Příjmy a výdaje lze přerozdělit na druhého z manželů, osobu žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti nebo člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu.⁴⁸

Jak je uvedeno na portálu POHODA, přerozdělení na spolupracující osoby má řadu výhod. Umožňuje poplatníkům snížit základ daně a vyhnout se tak placení solidární daně, snižují se také odvody na sociální pojištění. U spolupracujících osob, které nemají žádné jiné příjmy, spočívá výhoda rozdělení příjmů a výdajů v možnosti uplatnit položky snižující základ daně (např. příspěvek na penzijní pojištění) a slevy na dani (např. sleva na poplatníka), které by jinak zůstaly nevyužity. Spolupracující osoba může také využít slevu na vyživované dítě i v případě, že OSVČ uplatňuje výdaje procentem z příjmů a nárok na slevu ji nevzniká. Další výhodou je, že spolupracující osoba nepotřebuje živnostenské oprávnění, stačí, že jej vlastní osoba, jejíž příjmy a výdaje jsou rozdělovány. Nemusí tedy splňovat podmínky,

⁴⁷ § 35ca zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁴⁸ § 13 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

kteře jsou k vykonávání určitých činností požadovány, např. dosažení vzdělání či získání praxe.

Osoba, na kterou jsou příjmy a výdaje rozděleny, se stává osobou samostatně výdělečně činnou. I v tomto případě je třeba rozlišit, zda se jedná o hlavní nebo vedlejší samostatně výdělečnou činnost. Toto rozdělení je důležité pro placení a následné stanovení záloh na sociální a zdravotní pojištění.

Pokud spolupracující osoba nemá žádný příjem ze zaměstnání ani není pobíratelem invalidního nebo starobního důchodu, jedná se o hlavní SVČ.

O vedlejší SVČ se jedná, je-li osoba zaměstnaná, pobírá starobní nebo invalidní důchod nebo je např. na mateřské dovolené. Výhodou u vedlejší SVČ (pro rok 2015) je neplacení sociálního pojištění, pokud hrubý zisk nepřekročí hranici 63 865 Kč za celý rok. V případě že není vedlejší SVČ vykonávána po celý rok se tato hranice poměrně snižuje. V roce 2016 došlo ke zvýšení rozhodné částky na 64 813 Kč.⁴⁹

Zahájení spolupráce je nutné oznámit příslušným orgánům a to finančnímu úřadu do 30 dnů od zahájení spolupráce, České správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně do 8 dnů od zahájení spolupráce.

Při rozdělování je nutné, aby byla výše podílu na příjmech a výdajích spolupracujících osob stejná. Dále nesmí podíl příjmů a výdajů připadající na spolupracující osoby činit v úhrnu více než 30 % a částka, o kterou příjmy převyšují výdaje, nesmí být vyšší než 180 000 Kč za zdaňovací období. V případě, že spolupráce netrvá celé zdaňovací období, je maximální výše zisku stanovena na 15 000 Kč za každý započatý měsíc.⁵⁰

Je-li spolupracující osobou pouze druhý z manželů, potom se příjmy a výdaje rozdělí tak, aby podíl příjmů a výdajů připadající na manžela nebyl vyšší než 50 % a současně aby částka, o kterou příjmy převyšují výdaje, činila maximálně 540 000 Kč za zdaňovací období. V případě, že spolupráce netrvá celé zdaňovací období, je maximální výše zisku 45 000 Kč za každý započatý měsíc spolupráce.⁵¹

Za určitou nevýhodu lze považovat skutečnost, že příjmy a výdaje nelze rozdělovat na dítě, na které je uplatňováno daňové zvýhodnění na vyživované dítě (v daných

⁴⁹ <http://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/druhy-svc/>

⁵⁰ § 13 odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁵¹ § 13 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

kalendářních měsících) a na manžela, je-li na něj uplatňována sleva na manžela. Příjmy a výdaje rovněž nelze rozdělit na dítě, které nemá ukončenou povinnou školní docházku a na nebo od poplatníka který zemřel.⁵²

3.3 Optimalizace pomocí odpisů

Optimalizovat daňovou povinnost pomocí daňových odpisů může poplatník s příjmy ze samostatné činnosti uplatňující výdaje ve skutečné výši. V případě stanovení výdajů procentem z příjmů, jsou v částce výdajů zahrnuty veškeré výdaje související s dosahováním příjmů a tedy i odpisy. Poplatník tak přichází o jednu z možností, jak optimalizovat výši základu daně a tím i výslednou daňovou povinnost.

Největší prostor pro optimalizaci pomocí odpisů je u nově pořízeného hmotného majetku. Poplatník si může zvolit, jakou metodu odepisování použije a při splnění určitých podmínek může také zvýšit první odpis o 20 %, 15 % nebo 10 %. U již odpisovaného majetku jsou možnosti omezené.

Problematika odpisování je velice rozsáhlá proto bude v této práci zaměřena pozornost pouze na možnosti jak pomocí odpisů optimalizovat velikost základu daně a nikoliv na definování odpisovaného a neodpisovaného majetku, vstupních cen, doby odpisování, zařazení majetku do odpisových skupin a mnoho dalších skutečností, které se k odpisování vztahují.

3.3.1 Zvýšení základu daně

V rámci optimalizace výsledné daňové povinnosti, může nastat situace, kdy bude poplatník usilovat o zvýšení základu daně. Zvýšení bude výhodné zejména pro poplatníka, jehož výsledkem hospodaření je ztráta, nebo poplatníka, který nemá dostatečně vysoký základ daně, aby mohl uplatnit případnou ztrátu z minulých období, veškeré nezdánitelné části základu daně, slevy na dani z titulu zaměstnávání osob se zdravotním postižením a ostatní slevy na dani, jejichž uplatnění je vázáno na dané zdaňovací období a nelze je převádět.

Odpisy totiž dle § 26 odst. 8 zákona o daních z příjmů poplatník není povinen uplatnit a má možnost odepisování přerušit, § 31 odst. 7 poplatníkům využívající metodu rovnoměrného odepisování umožňuje použít i sazby nižší než maximální.

⁵² § 13 odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

Situace, kdy poplatník odpisy neuplatní, není v praxi moc častá. Poplatník v tomto případě na konci zdaňovacího období odpisy majetku vypočítá, zaeviduje, ale nepoužije jako daňový výdaj. O zdaňovací období, ve kterém nebyly odpisy uplatněny, se neprodlužuje doba odepisování a poplatník tak přichází o možnost snížení základu daně v dalších obdobích.

V praxi je mnohem využívanější možnost přerušení odepisování. Odepisování lze přerušit na jakoukoliv dobu a to buď u veškerého, nebo pouze vybraného majetku. Při dalším odepisování pak ale poplatník musí pokračovat způsobem, jako by odepisování přerušeno nebylo (nesmí se tedy měnit způsob odepisování) a o dobu přerušení musí prodloužit dobu daňového odepisování. Na rozdíl od neuplatnění odpisů, se v tomto případě odpis na konci zdaňovacího období vůbec nepočítá, neeviduje a poplatník má příležitost snížit základ daně v dalších obdobích.

Nižší sazbu než je maximální možná dle § 31 odst. 7 použije poplatník, pro něhož je výhodné snížit základ daně, a odpisy chce uplatnit, ale při použití maximální sazby by již nemohl uplatnit veškeré daňové úlevy.

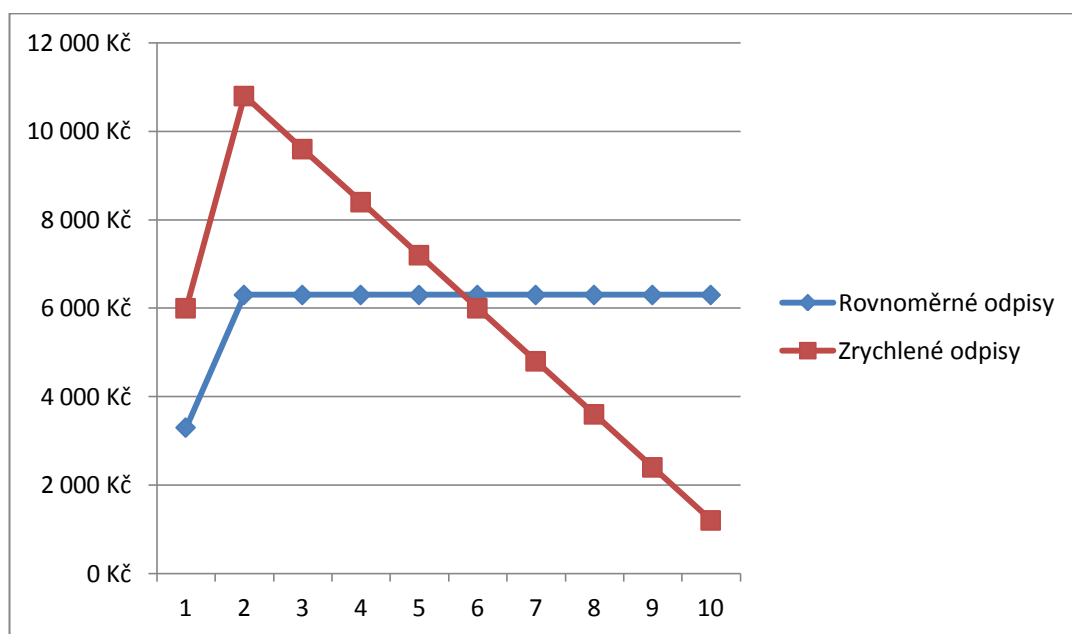
3.3.2 Optimalizace základu daně

V rámci optimalizace daňové povinnosti se může poplatník u každého nového majetku rozhodnout, zda použije rovnoměrnou (lineární) nebo zrychlenou metodu odepisování. Poplatník musí při rozhodování brát v úvahu nejen výsledek hospodaření v současném zdaňovacím období, ale také očekávané výsledky v dalších obdobích.

Graf 3.1 zobrazuje výši odpisů v Kč klimatizace, viz Příloha 1, jejíž pořizovací cena je 60 000 Kč při použití rovnoměrného a zrychleného způsobu odepisování. Klimatizace je zařazena v třetí odpisové skupině a odepisuje se po dobu 10 let.

Jak je vidět na modelovém příkladu (Obr. 3.1) odpis v prvním roce odepisování stanovený zrychlenou metodou je o 2 700 Kč vyšší, v druhém roce dokonce o 4 500 Kč. V dalších letech se rozdíl snižuje, v šestém roce odepisování nastává zlom a částka odpisu stanovená zrychlenou metodou je nižší než u lineární metody. Zrychlený způsob tedy umožňuje poplatníkům i přes stále se snižující hodnotu odpisů v prvních 5 letech odepisování promítnout do daňových nákladů mnohem vyšší částky než při použití rovnoměrné metody.

Obr. 3.1 Srovnání rovnoměrného a zrychleného způsobu odepisování

Zdroj: vlastní zpracování

Potřebuje-li poplatník v prvních letech promítnout do nákladů vyšší částky, měl by volit zrychlenou metodu odepisování, v ostatních případech lze doporučit lineární způsob odepisování.

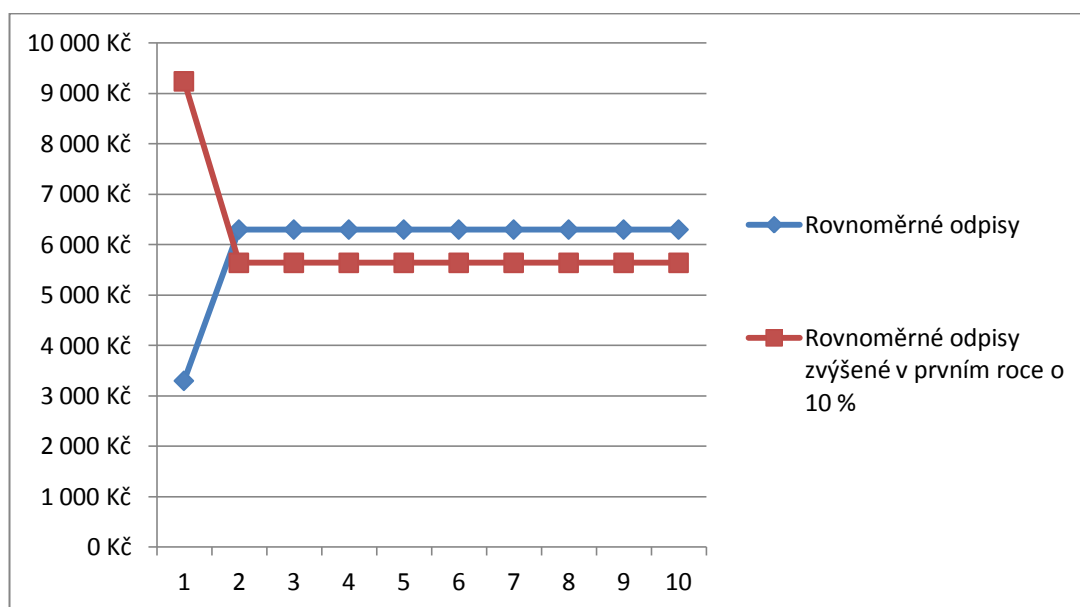
Pokud je poplatník prvním vlastníkem hmotného majetku, může navíc odpis v prvním roce zvýšit o 20 % (pro poplatníka s převážně zemědělskou a lesní výrobou), o 15 % (pro zařízení na úpravu a čištění vod), o 10 % (pro zařízení zařazené v odpisových skupinách 1, 2 a 3). Zvýšit odpis v prvním roce lze u rovnoměrného i zrychleného způsobu odepisování.⁵³

V případě, že je poplatník prvním odpisovatelem, může v prvním roce odepisování zvýšit vstupní cenu o 10 %. Srovnání výše odpisů v případě zvýšení a nezvýšení vstupní ceny u rovnoměrného i zrychleného způsobu odepisování je znázorněno na příkladu klimatizace zařazené ve 3. odpisové skupině se vstupní cenou 60 000 Kč, viz Příloha 2.

V Obr. 3.2 je porovnána výše odpisů při zvýšení a nezvýšení vstupní ceny v prvním roce za použití lineární metody odepisování. Jak je z grafu patrné, zvýšení odpisu o 10 % umožňuje poplatníkovi v prvním roce odepsat do nákladu mnohem větší podíl ze vstupní ceny pořízeného majetku, v dalších letech jsou pak odpisy nepatrně nižší.

⁵³ § 31 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

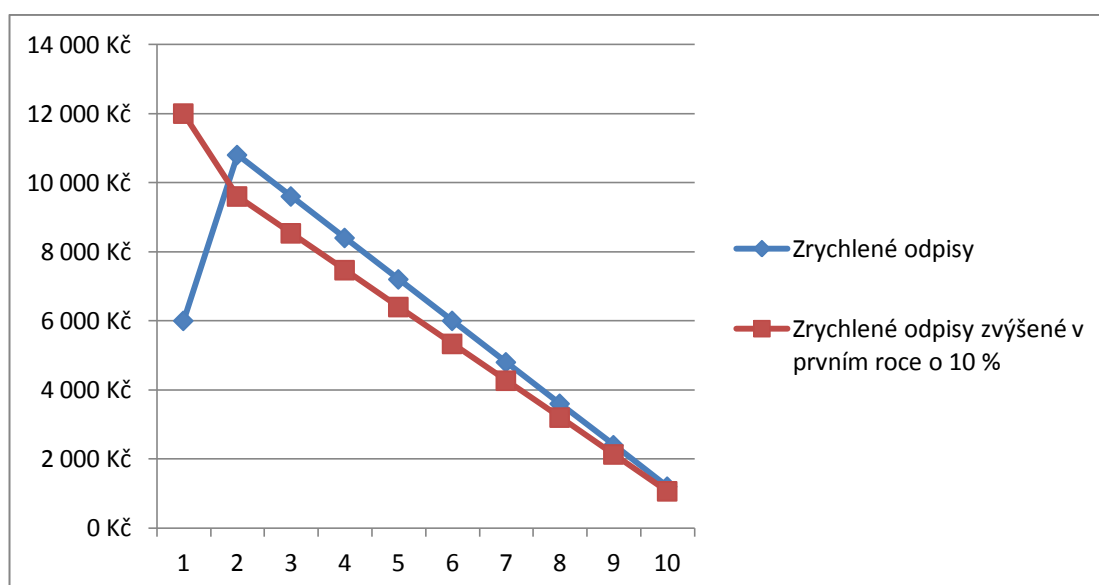
Obr. 3.2 Srovnání rovnoměrných odpisů a rovnoměrných odpisů zvýšených v 1. roce o 10 %

Zdroj: vlastní zpracování

V Obr. 3.3 je porovnána výše odpisů při zvýšení a nezvýšení vstupní ceny v prvním roce za použití zrychlené metody odpisování. V tomto případě je při použití zvýšení prvního odpisu o 10 % odpis dvojnásobný. V ostatních letech mají odpisy stejný průběh, pouze jsou nižší.

Obr. 3.3 Srovnání zrychlených odpisů a zrychlených odpisů zvýšených v 1. roce o 10 %

Zdroj: vlastní zpracování

3.4 Ztráta

Další možností jak ovlivnit výši základu daně v současném zdaňovacím období je využití ztráty z předcházejících let. Poplatník může dle § 34 odst. 1 snížit základ daně o daňovou ztrátu za předcházející zdaňovací období, a to nejdéle v 5 zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, za které se daňová ztráta vyměřuje.

Zákon o dani z příjmů nestanovuje, v jaké výši lze v následujících 5 zdaňovacích obdobích uplatnit ztrátu jako položku snižující základ daně. Je tedy zcela na poplatníkovi, aby v každém z pěti zdaňovacích období uplatnil takovou výši ztráty, která by minimalizovala daňovou povinnost a zároveň mu umožnila využít všechny nezdánitelné části základu daně a slevy na dani, které lze uplatnit pouze v daném zdaňovacím období.

O daňovou ztrátu však nelze snížit základ daně ze závislé činnosti (§ 6).⁵⁴

3.5 Nezdánitelné části základu daně

Snížení základu daně o nezdánitelné části základu daně je dalším způsobem jak optimalizovat daňovou povinnost. Tyto částky snižují základ daně poplatníka a tím i výslednou daňovou povinnost, i když s menším efektem než slevy na dani. Nezdánitelné části základu daně mohou snížit základ daně z příjmů všem fyzickým osobám, tj. zaměstnancům, osobám samostatně výdělečně činným, osobám mající příjmy z kapitálového majetku, z nájmu a osobám s ostatními příjmy.

3.5.1 Bezúplatná plnění

Od základu daně lze odečíst hodnotu bezúplatných plnění poskytnutého osobám, které jsou vyjmenovány v § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů pro účely vyjmenované v tomtéž odstavci. Aby si poplatník mohl v daňovém přiznání snížit základ daně o hodnotu darů, musí být úhrnná hodnota bezúplatných plnění za zdaňovací období vyšší než 2 % ze základu daně anebo činit alespoň 1 000 Kč. V úhrnu lze za zdaňovací období odečíst maximálně 15 % ze základu daně.

Za bezúplatné plnění oceněné částkou 2 000 Kč se rovněž považuje odběr krve nebo jejích složek pokud dárce neobdržel finanční náhradu za výdaje spojené s tímto odběrem s výjimkou úhrady prokázaných cestovních nákladů. V případě, že žijící dárce daruje orgán, je odběr oceněn částkou 20 000 Kč.

⁵⁴ § 34 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

Nárok na uznání nezdanitelné části základu daně prokazuje poplatník potvrzením příjemce bezúplatného plnění anebo pořadatele veřejné sbírky o výši a účelu bezúplatného plnění.⁵⁵

3.5.2 Zaplacené úroky

Od základu daně lze odečíst hodnotu úroků z úvěru stavebního spoření nebo z hypotečního úvěru, které poplatník v daném zdaňovacím období zaplatil. Podmínkou je použití úvěru na financování bytových potřeb, např. výstavbu (koupi) bytového nebo rodinného domu či koupi pozemku za předpokladu zahájení výstavby do 4 let od okamžiku uzavření úvěrové smlouvy. Používá-li se bytová potřeba nebo její část k nájmu nebo samostatně výdělečné činnosti lze úroky jako nezdanitelnou část základu daně uznat pouze v poměrné výši.

V případě, že se smlouvy účastní více osob, uplatní úroky pouze jedna z nich anebo všechny rovným dílem, jiné rozdělení není možné.

Základ daně lze v úhrnu snížit až o 300 000 Kč, pokud byly úroky placeny jen po část roku, nesmí uplatňovaná částka překročit jednu dvanáctinu této částky tedy 25 000 Kč za každý měsíc, ve kterém byly úroky placeny. V případě uplatnění celé částky tak může poplatník na dani z příjmu zaplatit ročně o 45 000 Kč méně.⁵⁶

Nárok na uznání této nezdanitelné části základu daně poplatník prokazuje smlouvou o úvěru a každoročně potvrzením o částce úroků zaplacených v uplynulém kalendářním roce.⁵⁷

3.5.3 Příspěvek na penzijní připojištění

Poplatník může svůj základ daně za dané zdaňovací období snížit o nejvýše 12 000 Kč, které zaplatil na své penzijní připojištění se státním příspěvkem, penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření. Nárok na snížení základu daně poplatník prokazuje smlouvou o penzijním připojištění, pojištění nebo doplňkovém penzijním spoření a každoročně potvrzením o příspěvcích, které za uplynulé zdaňovací období uhradil.⁵⁸

⁵⁵ § 38l odst. 1a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁵⁶ § 15 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁵⁷ § 38l odst. 1b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁵⁸ § 38l odst. 1h zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

Částka, o kterou může základ daně snížit, se rovná úhrnu zaplacených příspěvků na **penzijní připojištění** snížených o 12 000 Kč. Pokud tedy chce poplatník uplatnit maximální výši nezdanitelné části, musí za rok na penzijní připojištění zaplatit 24 000 Kč.

U **penzijního pojištění** musí být sjednaná výplata plnění až po 60 kalendářních měsících a zároveň nejdříve v roce dosažení 60 let věku. V tomto případě lze snížit základ daně o celkovou výši příspěvků na penzijní pojištění zaplacených během zdaňovacího období. Maximálně však o 12 000 Kč.

U **doplňkového penzijního spoření** lze od základu daně odečíst částku, která se rovná úhrnu příspěvků zaplacených poplatníkem za zdaňovací období sníženou o 12 000 Kč.

V případě, že poplatníkovi některé z výše uvedených pojištění zaniklo bez nároku na penzi, jednorázové vyrovnání nebo plnění, ale bylo mu vyplaceno odbytné nebo jiné plnění související se zánikem, nemá na uplatnění pojištění jako nezdanitelné části základu daně nárok a úhrn částek, o které byl poplatníkovi v uplynulých 10 letech snížen základ daně, se stává ostatním příjmem podle § 10.⁵⁹

3.5.4 Životní pojištění

Za nezdanitelnou část základu daně se rovněž považuje poplatníkem zaplacené pojistné na jeho životní pojištění za předpokladu, že výplata pojistného plnění je v pojistné smlouvě sjednaná až po šedesáti měsících od uzavření smlouvy a zároveň nejdříve v kalendářním roce, ve kterém poplatník dosáhne věku 60 let. Podle podmínek pojistné smlouvy také nesmí být umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy popř. dalších podmínek uvedených v § 15 odst. 6 zákona o daních z příjmů.

Nárok na snížení základu daně poplatník prokazuje smlouvou o soukromém životním pojištění a každoročně potvrzením pojišťovny o pojistném, které poplatník zaplatil v uplynulém zdaňovacím období.⁶⁰

Za jedno zdaňovací období lze základ daně snížit v úhrnu o 12 000 Kč. To znamená, že se sčítají všechny úhrady na životní pojistky u všech pojišťoven, které má poplatník uzavřené. V případě nedodržení podmínek pro uznání nezdanitelné části základu daně se úhrn

⁵⁹ § 15 odst. 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁶⁰ § 38l odst. 1i zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

částek, o které byl poplatníkovi v uplynulých 10 letech neoprávněně snížen základ daně, stává ostatním příjmem podle § 10.⁶¹

3.5.5 Členské příspěvky odborové organizaci

Poplatník může svůj základ daně snížit o příspěvky, které zaplatil odborové organizaci, která podle svých stanov obhájí hospodářské a sociální zájmy zaměstnanců. Maximální výše této nezdánitelné části základu daně je zákonem stanovena na 1,5 % zdanitelných příjmů ze závislé činnosti (§ 6) nejvýše však 3 000 Kč. Potvrzení o výši zaplacených příspěvků poplatníkovi vydá odborová organizace.⁶²

3.5.6 Zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělání

Od základu daně si může poplatník odečíst úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání v případě, že nebyly hrazeny zaměstnavatelem a poplatník je neuplatnil jako výdaj vynaložený na dosažení, zajištění a udržení příjmů (u OSVČ). Za zdaňovací období může poplatník snížit svůj základ daně nejvýše o 10 000 Kč. Je-li poplatník osobou se zdravotním postižením, může si odečíst až 13 000 Kč, v případě těžšího zdravotního postižení pak 15 000 Kč.⁶³

Nárok na tuto nezdánitelnou část základu daně poplatník prokazuje potvrzením o zaplacení úhrady za zkoušku ověřující výsledky dalšího vzdělávání, popřípadě rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení o uznání invalidity v prvním, druhém nebo třetím stupni.⁶⁴

3.6 Slevy na dani

Na rozdíl od nezdánitelných částí základu daně, které snižovaly základ daně, slevy na dani se odečítají od již vypočtené daně a tím snižují výslednou daňovou povinnost s větším efektem.

3.6.1 Sleva na poplatníka

Sleva na poplatníka je základní slevou, může ji uplatnit každý poplatník, který měl příjmy alespoň po část zdaňovacího období a podepsal Prohlášení poplatníka daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků. Poplatník může za dané zdaňovací období podepsat prohlášení pouze u jednoho zaměstnavatele.⁶⁵

⁶¹ § 15 odst. 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁶² § 15 odst. 7 a § 38l odst. 1j zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁶³ § 15 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁶⁴ § 38l odst. 1 k zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁶⁵ § 38k odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

Slevu tedy mohou uplatnit i studenti a od roku 2015 znovu i pracující důchodci. Ti si mohou, díky rozhodnutí Ústavního soudu, v dodatečném daňovém přiznání slevu znovu uplatnit i za období, kdy jim to zákonem nebylo umožněno. Dodatečné daňové přiznání lze podat nejpozději 1. dubna 2017.

Výše této slevy se od roku 2012 nezměnila a činí 24 840 Kč. Možnost uplatnění slevy není vázána na počet měsíců, ve kterých měl poplatník zdanitelné příjmy, uplatňuje se vždy v roční částce.⁶⁶

3.6.2 Sleva na manžela

Poplatník může ve svém daňovém přiznání rovněž uplatnit slevu na manželku (manžela), která s ním žije ve společně hospodařící domácnosti, jestliže její příjmy za zdaňovací období nejsou vyšší než 68 000 Kč. Do příjmů se nezahrnují dávky státní sociální podpory, dávky péčovské péče s výjimkou odměny pěstouna a další, které jsou uvedené v § 35ba odst. 1 b zákona o daních z příjmů.

Tuto slevu na dani nelze uplatňovat měsíčně, jelikož pro její uznání nesmí být překročen maximální možný příjem, ale až v ročním zúčtování daně. Výše slevy je 24 840 Kč a je-li manžel (manželka) držitelem průkazu ZTP/P zvyšuje se částka na dvojnásobek tedy na 49 680 Kč.⁶⁷

Nárok na uplatnění slevy na manžela nemá poplatník, který stanovil výdaje procentem z příjmu, viz kapitola 3.1.

3.6.3 Slevy na invaliditu

Disponuje-li poplatník rozhodnutím o přiznání invalidního důchodu, má dle zákona o dani z příjmu nárok uplatnit si slevu na invaliditu. Výše slevy závisí na stupni invalidity, která byla poplatníkovi přiznána.

Základní sleva na invaliditu ve výši 2 520 Kč náleží poplatníkovi pobírajícímu invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně z důchodového pojištění.⁶⁸

Na rozšířenou slevu na invaliditu ve výši 5 040 Kč má nárok poplatník, který pobírá invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo jiný důchod z důchodového pojištění.

⁶⁶ § 35ba odst. 1 a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁶⁷ § 35ba odst. 1 b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁶⁸ § 35ba odst. 1 c zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

Slevu lze uplatnit i v případě, že byla poplatníkovi zamítnuta žádost o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně z jiných důvodů než proto, že není invalidní ve třetím stupni.⁶⁹

Dále si může poplatník, který je držitelem průkazu ZTP/P uplatnit slevu ve výši 16 140 Kč. Je-li držitelem průkazu jen po část roku, má nárok uplatnit si slevu ve výši jedné dvanáctiny za každý kalendářní měsíc, na jehož počátku byl držitelem průkazu.⁷⁰

3.6.4 Sleva na studenta

Poplatník, který se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, má do 26 let věku nebo 28 let v případě prezenční formy studia v doktorském programu, nárok snížit si daňovou povinnost o 4 020 Kč ročně a to i v případě, že měl zdanitelné příjmy pouze po část zdaňovacího období.⁷¹

3.6.5 Sleva za umístění dítěte

Slevu za umístění dítěte bylo možné poprvé uplatnit za zdaňovací období 2014 a to v rámci daňového přiznání nebo ročního zúčtování. Snížit daňovou povinnost tímto způsobem může poplatník, s nímž žije vyživované dítě ve společně hospodařící domácnosti. Výše slevy odpovídá výši výdajů, které poplatník prokazatelně vynaložil za umístění dítěte v zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy, maximálně však ve výši minimální mzdy, která v roce 2015 činila 9 200 Kč.⁷²

Z důvodu nové právní úpravy účinné od 1. ledna 2016 došlo ke zvýšení minimální mzdy a tedy i maximální výše této slevy o 700 Kč na 9 900 Kč.

Poplatník je povinen prokázat nárok na tuto slevu potvrzením zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy o výši vynaložených výdajů za umístění vyživovaného dítěte. Za vynaložené výdaje se nepovažuje zaplacené stravné ani náklady na dopravu do zařízení.⁷³

Stejně jako sleva na manžela má i sleva na umístění dítěte roční charakter. Není tedy možné uplatňovat slevu měsíčně ve výši jedné dvanáctiny z celkové částky. Výhodou je, že slevu mohou bez omezení uplatnit také živnostníci stanovující výdaje procentem z příjmů.

⁶⁹ § 35ba odst. 1 d zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁷⁰ § 35ba odst. 1 e zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁷¹ § 35ba odst. 1 f zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁷² § 35bb zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

⁷³ § 38k odst. 5 j zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

Musí se pouze rozhodnout, zda výdaje na umístění dítěte uplatní jako výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmu podle § 24, nebo jako slevu na dani.

3.6.6 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě

U daňového zvýhodnění na vyživované dítě došlo vlivem novely zákona o daních z příjmu k výrazné změně. Výše daňového zvýhodnění nově závisí na počtu vyživovaných dětí žijících s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti. Definice vyživovaného dítěte je uvedena v § 35c odst. 6 zákona o daních z příjmů, s tím, že je-li ve společně hospodařící domácnosti vyživováno více dětí, posuzují se dohromady.

Daňové zvýhodnění na první dítě se oproti roku 2014 nezměnilo, jeho výše činí stále 13 404 Kč ročně (1 117 Kč měsíčně). Výše daňového zvýhodnění na druhé dítě činí 15 804 Kč ročně (1 317 Kč měsíčně) na třetí a každé další dítě 17 004 Kč ročně (1 417 Kč měsíčně). Nadále platí zvýšení daňového zvýhodnění na dvojnásobek u dítěte, které je držitelem průkazu ZTP/P.

Poplatníci vyživující v jedné společně hospodařící domácnosti více dětí se musí rozhodnout, kdo zvýhodnění na dané dítě uplatní, a také na které dítě se bude uplatňovat zvýhodnění ve výši pro první dítě a na které ve výši pro druhé, popř. třetí a každé další dítě.

Zde se nachází prostor pro optimalizaci daňové povinnosti. Záleží na individuální situaci každého poplatníka, zda a na kolik dětí bude uplatňovat daňové zvýhodnění. Vliv na rozhodnutí může mít rozdílná výše příjmů partnerů, stanovení výdajů procentem z příjmů u jednoho z partnerů a případná nemožnost daňové zvýhodnění uplatnit. Optimalizace je možná také v případě, že je jedno či více dětí držitelem průkazu ZTP/P. Jelikož pořadí dětí nezávisí na datu narození, ale na volbě poplatníků, je výhodnější zařadit dítě s průkazem na druhé popřípadě třetí nebo další místo a získat tak co nejvyšší daňové zvýhodnění.

Přesahuje-li výše nároku na daňové zvýhodnění daňovou povinnost poplatníka, je vzniklý rozdíl daňovým bonusem, který může poplatník uplatnit, činí-li jeho výše alespoň 100 Kč maximálně však 60 300 Kč za rok. Poplatník také musí mít příjem podle § 6, § 7, § 8, nebo § 9 alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy, tj. 55 200 Kč pro rok 2015, pokud mu plynou příjmy pouze z nájmu (§ 9) nesmí výdaje převýšit tyto příjmy.⁷⁴

⁷⁴ § 35c zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný pro rok 2016

4 Optimalizace daně z příjmů v praxi

V této kapitole bude nejdříve na modelovém příkladu znázorněna daňová optimalizace rodiny v případě, že oba manželé budou mít pouze příjmy ze závislé činnosti. Následně budou popsány jednotlivé možnosti optimalizace daňových odvodů rodiny se třemi dětmi, kdy manžel je osobou samostatně výdělečně činnou a manželka je s nejmladším potomkem na rodičovské dovolené.

4.1 Optimalizace daně z příjmu zaměstnance

Na rozdíl od osob samostatně výdělečně činných, mají poplatníci, jejichž jediný příjem plyne ze závislé činnosti, omezené možnosti optimalizace daňové povinnosti.

Zaměstnanci nemohou své příjmy snížit o výdaje nutné k dosažení těchto příjmů ani je přerozdělit na další osoby. Zaměstnanci také nemohou ovlivnit výši odvodů na zdravotní a sociální pojištění. Jediným způsobem, jak optimalizovat výši daně, je tedy snažit se snížit základ daně nezdanitelné části základu daně a daňovou povinnost o slevy na dani.

V případě optimalizace zdanění manželů je u některých nezdanitelných částí vhodné uvážit, který z manželů je zahrne do svého daňového přiznání. Příkladem jsou zaplacené úroky z úvěru, kdy jsou účastníky smlouvy oba manželé a bezúplatné plnění (dary), které manželé poskytnou.

Například úroky si může jako nezdanitelnou část základu daně uplatnit pouze jeden z manželů nebo oba ve stejné výši. Není vždy optimální snížit základ daně jednoho z manželů o celkovou výši úroků, ale snaha snížit základ daně pouze o takovou částku, aby bylo možné uplatnit ostatní nezdanitelné části základu daně a slevy na dani, které nelze převést na druhého z manželů.

To stejné platí i v případě poskytnutí bezúplatných plnění ze společného jmění manželů, kdy může na základě potvrzení příjemce o přijetí bezúplatného plnění uplatnit odpočet jeden z manželů nebo oba manželé v poměrné výši.

Tuto situaci lze zobrazit na následujícím modelovém příkladu optimalizace zdanění manželů.

4.1.1 Modelový příklad optimalizace zdanění manželů

Jak vyplývá z Přílohy 3, hrubá měsíční mzda Josefa Nováka činí 20 000 Kč a během zdaňovacího období roku 2015 mu byl vyplacen daňový bonus ve výši 5 808 Kč.

Dle Přílohy 4 jeho manželka Zuzana Nováková vydělává měsíčně 13 000 Kč hrubého a na dani zaplatila celkem 6 660 Kč.

V roce 2015 každý zaplatil na životním pojištění 12 000 Kč a oba byli dvakrát darovat krev. Dále jsou oba manželé účastníky smlouvy o hypotečním úvěru a na úrocích v roce 2015 zaplatili 7 000 Kč, dále darovali školnímu zařízení 2 500 Kč. Mají 2 děti ve věku 4 a 12 let a za umístění dítěte v předškolním zařízení zaplatili 10 000 Kč.

Manželé během roku neměli souběžně více zaměstnavatelů a všechny jejich příjmy spadají do kategorie příjmu ze závislé činnosti a funkčních požitků (§ 6 zákona o daních z příjmů). Mohou se tedy rozhodnout, jestli požádají svého zaměstnavatele o vyúčtování daně z příjmu nebo si sami podají daňové přiznání.

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že manželé mají nárok na uplatnění několika položek snižujících základ daně.

Josef i Zuzana si sníží svůj základ daně o 12 000 Kč, které zaplatili za své životní pojištění a o 4 000 Kč ($2 \cdot 2000$ Kč) za darování krve.

V případě daňového zvýhodnění na vyživované děti (13 404 Kč a 15 804 Kč) nezáleží, který z rodičů tuto slevu použije. Oba rodiče splňují podmínky pro její uplatnění, a pokud bude hodnota slevy vyšší než vypočtená daň po všech slevách, vznikne daňový bonus. V tomto modelovém případě se manželé dohodli, že slevu na obě děti si bude uplatňovat pan Josef.

Poté se manželé musí rozhodnout, kdo z nich si uplatní zaplacené úroky ve výši 7 000 Kč, dar školnímu zařízení v hodnotě 2 500 a slevu za umístění dítěte (max. 9 200 Kč).

V Tab. 4.1 je zobrazena varianta, kdy si společné nezdanitelné části základu daně i slevu za umístění dítěte uplatní paní Zuzana. Její daňový základ činí 209 040 Kč, ten je následně snížen o nezdanitelné části základu daně v celkové výši 25 500 Kč a zaokrouhlen na stokoruny dolů. Z takto upraveného základu daně je vypočtena daň ve výši 15 %, která je dále snížena o slevu na poplatníka ve výši 24 840 Kč a o slevu za umístění dítěte ve výši 9 200 Kč. Hodnota daně po slevách činí - 6 515 Kč, z těchto slev však nevzniká daňový bonus a výsledná daňová povinnost paní Zuzany je nulová. Daň zaplacená v průběhu zdaňovacího období je přeplatkem na dani a paní Zuzana si musí požádat o jeho vrácení.

Daňový základ pana Josefa je 321 600 Kč, ten je snížen o nezdanitelné části základu daně v celkové výši 16 000 Kč a zaokrouhlen na stokoruny dolů. Z takto upraveného základu daně je vypočtena daň ve výši 15 %, která je následně snížena o slevu na poplatníka ve výši 24 840 Kč a daňové zvýhodnění na vyživované děti ve výši 13 404 Kč a 15 804 Kč. Výsledkem je hodnota - 8 208 Kč a poplatníkovi tak vzniká daňový bonus. V průběhu zdaňovacího období byl panu Josefovi již vyplacen daňový bonus ve výši 5 808 Kč, o doplacení rozdílu ve výši 2 400 Kč si bude muset požádat.

Manželé v tomto případě společně dosáhnou daňového bonusu ve výši 8 208 Kč.

Tab. 4.1 Optimalizace zdanění manželů (zaměstnanců) – varianta I. (v Kč)

Josef Novák		Zuzana Nováková	
Hrubá mzda	240 000	Hrubá mzda	156 000
SP zaměstnavatel	60 000	SP zaměstnavatel	39 000
ZP zaměstnavatel	21 600	ZP zaměstnavatel	14 040
Základ daně	321 600	Základ daně	209 040
Životní pojištění	- 12 000	Životní pojištění	- 12 000
Úroky z hypotečního úvěru		Úroky z hypotečního úvěru	- 7 000
Dary	- 4 000	Dar	- 6 500
Upravený ZD	305 600	Upravený ZD	183 540
Zaokrouhlený ZD	305 600	Zaokrouhlený ZD	183 500
Daň	45 840	Daň	27 525
Sleva na poplatníka	-24 840	Sleva na poplatníka	-24 840
Sleva za umístění dítěte		Sleva za umístění dítěte	-9 200
Σ	21 000	Σ	0 (-6515)
Sleva na dítě	-13 404	Sleva na dítě	
Sleva na dítě	-15 804	Sleva na dítě	
Výsledná daňová povinnost	-8 208	Výsledná daňová povinnost	0

Celková daňová povinnost manželů	-8 208
----------------------------------	--------

Zdroj: vlastní zpracování

V Tab. 4.2 je zobrazena varianta kdy si paní Zuzana uplatní dar školnímu zařízení a zaplacené úroky z hypotečního úvěru. Slevu za umístění dítěte si uplatní pan Josef.

Daňový základ paní Zuzany je opět 209 040 Kč, ten je snížen o nezdanitelné části základu daně v celkové výši 25 500 Kč. Z takto upraveného základu daně zaokrouhleného na stokoruny dolů je následně vyčíslena daň ve výši 15 %. Ta je dále snížena o slevu na poplatníka ve výši 24 840 Kč. V tomto případě činí konečná daňová povinnost 2 685 Kč. Rozdíl mezi konečnou daňovou povinností (2 685 Kč) a zaplacenou daní v průběhu

zdaňovacího období (6 660 Kč) je přeplatkem na dani ve výši 3 975 Kč, o jehož vyplacení musí paní Zuzana požádat.

Daňový základ pana Josefa činí 321 600 Kč, ten je snížen o nezdanitelné části základu daně v celkové výši 16 000 Kč a zaokrouhlen na stokoruny dolů. Z takto upraveného základu daně je vypočtena daň ve výši 15 %, která je dále snížena o základní slevu na poplatníka (24 840 Kč), slevu za umístění dítěte (9 200 Kč) a daňové zvýhodnění na děti (13 404 Kč a 15 804 Kč). Výsledkem je hodnota - 17 408 a poplatníkovi tak vzniká daňový bonus. Ten je nutné snížit o daňový bonus vyplacený během zdaňovacího období (5 808 Kč). O doplatek ve výši 11 600 Kč musí poplatník požádat.

Manželé tedy společně dosáhnou daňového bonusu ve výši 14 723 Kč. To je o 6 515 Kč více než v případě, kdy veškeré společné nezdanitelné části základu daně a slevu za umístění dítěte uplatnila paní Zuzana. Tato varianta je tedy z pohledu optimalizace zdanění manželů výhodnější.

Tab. 4.2 Optimalizace zdanění manželů (zaměstnanců) – varianta II. (v Kč)

Josef Novák	
Hrubá mzda	240 000
SP zaměstnavatel	60 000
ZP zaměstnavatel	21 600
Základ daně	321 600
Životní pojištění	- 12 000
Úroky z hypotečního úvěru	
Dary	- 4 000
Upravený ZD	305 600
Zaokrouhlený ZD	305 600
Daň	45 840
Sleva na poplatníka	-24 840
Sleva za umístění dítěte	-9 200
Σ	11 800
Sleva na dítě	-13 404
Sleva na dítě	-15 804
Výsledná daňová povinnost	-17 408

Zuzana Nováková	
Hrubá mzda	156 000
SP zaměstnavatel	39 000
ZP zaměstnavatel	14 040
Základ daně	209 040
Životní pojištění	- 12 000
Úroky z hypotečního úvěru	- 7 000
Dar	- 6 500
Upravený ZD	183 540
Zaokrouhlený ZD	183 500
Daň	27 525
Sleva na poplatníka	-24 840
Sleva za umístění dítěte	
Σ	2 685
Sleva na dítě	
Sleva na dítě	
Výsledná daňová povinnost	2 685

Celková daňová povinnost manželů	-14 723
----------------------------------	---------

Zdroj: vlastní zpracování

4.2 Optimalizace daně z příjmu osoby samostatně výdělečně činné

V této kapitole budou postupně rozebrány jednotlivé možnosti optimalizace zdanění osoby samostatně výdělečně činné.

Pro účely tohoto modelového příkladu byl zvolen poplatník Tomáš Svoboda, který si k 1. lednu 2015 založil živnost na výrobu a opravu čalounických výrobků. Splnil svou povinnost a registroval se na finančním úřadu, Okresní správě sociálního zabezpečení a své zdravotní pojišťovně.

V případě pana Svobody se jedná o hlavní samostatně výdělečnou činnost. Rozhodl se nevyužít možnosti platit vyšší zálohy na sociální a zdravotní pojištění a v prvním roce podnikání proto platil pouze povinné minimální zálohy na sociální pojištění (1 943 Kč měsíčně) a zdravotní pojištění (1 797 Kč měsíčně), nemocenského pojištění se rozhodl neúčastnit. Toto jeho rozhodnutí bude mít vliv na doplatek zdravotního a sociálního pojištění po podání Přehledu o příjmech a výdajích za rok 2015.

Za zdaňovací období roku 2015 dosáhl příjmů ve výši 1 650 000 Kč a skutečné výdaje na dosažení, zajištění a udržení těchto příjmů činily 700 000 Kč. Veškeré příjmy i výdaje jsou daňově uznatelné.

Součástí výdajů, jsou také výdaje na dopravu autem. Tomáš se rozhodl, že nebude uplatňovat výdaje podle dokladů nebo najetých kilometrů, ale využije možnosti dle § 24 odst. 2 písm. z) zákona o daních z příjmu a uplatní výdaje paušálem, který pro rok 2015 i 2016 činí 5 000 Kč měsíčně na jedno vozidlo.

Pan Svoboda má se svou manželkou Martinou tři děti. Syna Davida (22 let), který ukončil prezenční bakalářské studium na vysoké škole státnicemi 28. 5. 2015, a od 1. června byl nezaměstnaný. Dceru Evu (4 roky), která navštěvuje předškolní zařízení a dceru Lucii (1 rok) s níž je paní Martina na rodičovské dovolené. Pan Svoboda v roce 2015 dvakrát daroval krev, na životním pojištění zaplatil celkem 12 000 Kč, za umístění dcery Evy do předškolního zařízení zaplatil 14 000 Kč a rovněž uhradil úroky z hypotečního úvěru ve výši 2 500 Kč.

Pan Svoboda má jako osoba samostatně výdělečně činná několik možností jak svou daňovou povinnost stanovit a tím i optimalizovat celkovou výši zdanění. Může si uplatnit výdaje ve skutečné výši nebo procentem z příjmu případně může své příjmy a výdaje rozdělit na spolupracující osoby.

V následujících podkapitolách bude daňová povinnost vyčíslena dle jednotlivých možností a následně bude vybráno neoptimálnější řešení. Následující část práce se nebude zabývat daní z přidané hodnoty.

4.2.1 Uplatnění výdajů ve skutečné výši

Primární možností pro stanovení dílčího základu daně dle § 7 je použit, jako výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů, výdaje ve skutečné výši, viz Tab. 4.3.

Tab. 4.3 Stanovení daně příjmu při uplatnění výdajů v skutečné výši v (Kč)

Nezdanitelné části ZD	Příjmy z podnikání	1 650 000
	Skutečné výdaje	- 700 000
	Dílčí základ daně (§ 7)	950 000
	úroky z hypotečního úvěru	- 2 500
	dary	- 4 000
	životní pojištění	- 12 000
	Upravený základ daně	931 500
Slevy na dani	zaokrouhlený ZD	931 500
	daň (15 %)	139 725
	na poplatníka	-24 840
	na manželku	-24 840
Daňové zvýhodnění	za umístění dítěte	-9 200
	Σ	80 845
	na první dítě (Lucie)	-13 404
	na druhé dítě (Eva)	-15 804
	na třetí dítě (David)	-8 502
	daň po slevách	43 135

Zdroj: vlastní zpracování

Po odečtení výdajů od celkových příjmů z podnikání získáme dílčí základ daně podle § 7 ve výši 950 000 Kč. Ten je snížen o nezdanitelné části základu daně v celkové výši 18 500 Kč. Takto upravený základ daně je v dalším kroku zaokrouhlen na stokoruny dolů a následně je vypočtena daň ve výši 15 %.

Daň je snížena o slevu na poplatníka (24 840 Kč), slevu na manželku, která z důvodu rodičovské dovolené nemá své příjmy (24 840 Kč), slevu za umístění dítěte (v maximální výši 9 200 Kč) a daňové zvýhodnění na děti. Na dcery jsou uplatněny zvýhodnění v plné výši (13 404 Kč na první a 15 804 Kč na druhé dítě), na syna, třetí dítě, lze z důvodu ukončení studia uplatnit zvýhodnění jen za 6 měsíců ($1\,417 \cdot 6 = 8\,502$ Kč).

Výsledná daň po slevách v tomto případě činí 43 135 Kč.

Vyměřovací základ, viz Tab. 4.4, na zdravotní a sociální pojištění činí 475 000 Kč (50 % základu daně). Pojistné na zdravotní pojištění pro osoby samostatně výdělečně činné činí 13,5 % z vyměřovacího základu. Pojistné na sociální pojištění činí 29,2 % z vyměřovacího základu. V tomto případě činí zdravotní pojištění poplatníka 64 125 Kč a sociální pojištění 138 700 Kč.

Tab. 4.4 Sociální a zdravotní pojištění (v Kč)

Základ daně	950 000
Vyměřovací základ	475 000
Zdravotní pojištění	64 125
Sociální pojištění	138 700

Zdroj: vlastní zpracování

Již na první pohled je patrné, že z pohledu sumy výdajů, není pro pana Svobodu výhodné uplatnit výdaje ve skutečné výši. Jeho skutečné výdaje tvoří přibližně 42 % procent příjmů, dle § 7 odst. 7 zákona o daních z příjmů si však může uplatnit výdaje ve výši 60 % z příjmu.

K uplatnění výdajů procentem z příjmu se ale váže několik omezení použití slev na dani. Jak bude vypadat daňová povinnost pana Svobody v tomto případě, je proto zobrazeno v následující kapitole.

4.2.2 Uplatnění výdajů procentem z příjmů

Pan Svoboda má založenou živnost, která nespadá do kategorie živností řemeslných, může si proto dle § 7 odst. 7 zákona o daních z příjmů uplatnit výdaje ve výši 60 % z příjmů, maximálně však ve výši 1 200 000 Kč.

Výpočet daně z příjmu podle § 7 je zobrazen v Tab. 4.5.

Tab. 4.5 Stanovení daně z příjmu při uplatnění výdajů procentem z příjmů (v Kč)

Nezdanitelné části ZD	Příjmy z podnikání	1 650 000
	Výdaje 60 % z příjmů	- 990 000
	Dílčí základ daně (§ 7)	660 000
	úroky z hypotečního úvěru	- 2 500
	dary	- 4 000
	životní pojištění	- 12 000
	Upravený základ daně	641 500
	zaokrouhlený ZD	641 500
	daň (15 %)	96 225
	Slevy na dani	
Slevy na dani	na poplatníka	-24 840
	na manželku	
	za umístění dítěte	-9 200
	Σ	62 185
	Daňové zvýhodnění	
Daňové zvýhodnění	na první dítě (Lucie)	
	na druhé dítě (Eva)	
	na třetí dítě (David)	
	daň po slevách	62 185

Zdroj: vlastní zpracování

Poplatník v roce 2015 dosáhl příjmů v hodnotě 1 650 000 Kč, po odečtení výdajů ve výši 60 % z příjmů získáme dílčí základ daně podle § 7 v hodnotě 660 000 Kč.

Ten je stejně jako v předchozím případě snížen o nezdanitelné části základu daně, zaokrouhlen na stokoruny dolů.

Daň ve výši 15 % ze základu daně je snížena o slevu na poplatníka a slevu za umístění dítěte. Slevu na manželku, stejně jako daňová zvýhodnění na děti poplatník z důvodu stanovení výdajů procentem z příjmu uplatnit nemůže. Výsledná daň po slevách v tomto případě činí 62 185 Kč.

Zvýšení hodnoty výdajů na dosažení, udržení a zajištění příjmů mělo pozitivní vliv na hodnotu vyměřovacího základu pro zdravotní a sociální pojištění, viz Tab. 4.6. Poplatník by v tomto případě zaplatil na zdravotním pojištění 44 550 Kč a na sociálním pojištění 96 360 Kč.

Tab. 4.6 Sociální a zdravotní pojištění (v Kč)

Základ daně	660 000
Vyměřovací základ	330 000
Zdravotní pojištění	44 550
Sociální pojištění	96 360

Zdroj: vlastní zpracování

V důsledku nemožnosti snížení daně o slevu na manželku a daňové zvýhodnění na děti je výsledná daňová povinnost vyšší než při uplatnění výdajů ve skutečné výši. Tyto negativní skutečnosti lze však při splnění několika podmínek eliminovat a to přerozdělením příjmů a výdajů na spolupracující osoby, např. na manželku. Ta si může uplatnit daňové zvýhodnění na děti a místo slevy na manželku, kterou pan Tomáš nemůže využít, si daň sníží o slevu na poplatníka ve stejné výši.

4.2.3 Rozdělení na spolupracující osobu – Varianta I.

Poplatník, který je osobou samostatně výdělečně činnou, může na svou manželku převést až 50 % příjmů a výdajů, přičemž příjmy, které přesahují výdaje, nemohou být vyšší než 540 000 Kč při spolupráci po celý rok.

Pan Tomáš se s manželkou dohodl, že mu bude během jeho podnikání pomáhat s administrativou a on na ni převede maximální možnou výši příjmů a výdajů.

Martina nemá žádné jiné zdanitelné příjmy a v roce 2015 byla dvakrát darovat krev. Martina byla po celý rok 2015 příjemcem rodičovského příspěvku, z tohoto důvodu je její příjem za spolupráci považován za příjem z vedlejší samostatné výdělečné činnosti a Martina není povinna hradit v prvním roce zálohy na sociální a zdravotní pojištění v minimální výši.

Paní Martina splnila svou zákonnou povinnost a spolupráci včas ohlásila finančnímu úřadu, České správě sociálního zabezpečení i své zdravotní pojišťovně. Finančnímu úřadu do 30 dnů od zahájení spolupráce, ČSSZ a zdravotní pojišťovně do 8 dnů od zahájení spolupráce.

Z předchozích kapitol vyplývá, že z hlediska hodnoty výdajů, je výhodnější stanovit výdaje procentem z příjmu. V tomto případě navíc manželé nepřijdou o daňové zvýhodnění na děti, které si uplatní spolupracující manželka.

Pan Tomáš na svou manželku tedy převede 50 % příjmů a výdajů. Rozdíl mezi příjmy a výdaji je 330 000 Kč, to je méně než 540 000 Kč a na manželku tedy lze převést plných 50 %.

Výpočet daně z příjmu manželů je zobrazen v Tab. 4.7.

Tab. 4.7 Rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu – manželku (v Kč)

		Tomáš (50 %)	Martina (50 %)
	Příjmy z podnikání	825 000	825 000
	Výdaje 60 % z příjmů	495 000	495 000
	Dílčí základ daně (§ 7)	330 000	330 000
Nezdanitelné části ZD	úroky z hypotečního úvěru	- 2 500	
	dary	- 4 000	- 4 000
	životní pojištění	- 12 000	
	Upravený základ daně	311 500	326 000
	zaokrouhlený ZD	311 500	326 000
	daň (15 %)	46 725	48 900
Slevy na dani	na poplatníka	-24 840	- 24 840
	na manželku		
	za umístění dítěte	-9 200	
	Σ	12 685	24 060
Daňové zvýhodnění	na první dítě (Lucie)		- 13 404
	na druhé dítě (Eva)		- 15 804
	na třetí dítě (David)		- 8 502
	daň po slevách	12 685	- 13 650

Zdroj: vlastní zpracování

Pan Tomáš si svůj základ daně v hodnotě 330 000 Kč sníží o nezdanitelné části základu daně, zaokrouhlí na stokoruny dolů a vypočte daň ve výši 15 %. Daň si sníží o slevu na poplatníka a slevu za umístění dítěte. Daňové zvýhodnění na děti ani slevu na manželku si uplatnit nemůže. Výsledná daňová povinnost pana Tomáše činí 12 685 Kč.

Martina svůj základ daně ve výši 330 000 Kč sníží o nezdanitelnou část základu daně ve výši 4 000 za darování krve, zaokrouhlí na stokoruny dolů a vypočte daň ve výši 15 %, kterou sníží o slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na děti. Výsledkem je daňový bonus ve výši 13 650 Kč.

V důsledku rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu - manželku dosáhli manželé za zdaňovací období daňového bonusu ve výši 965 Kč.

Tomáš i Martina musí ze svého vyměřovacího základu zaplatit sociální a zdravotní pojištění, viz Tab. 4.8. Celkem zaplatí na zdravotním pojištění 44 550 Kč a 96 360 Kč.

Tab. 4.8 Zdravotní a sociální pojištění (v Kč)

	Tomáš	Martina	Σ
Základ daně	330 000	330 000	-
Vyměřovací základ	165 000	165 000	-
Zdravotní pojištění	22 275	22 275	44 550
Sociální pojištění	48 180	48 180	96 360

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.4 Rozdělení na spolupracující osobu – Varianta II.

Tomáš se může s manželkou domluvit, že na ni nepřevéde maximální možný podíl příjmů a výdajů, ale pouze takovou část, aby její příjmy nepřevýšily výdaje o více než 63 865 Kč. A to z důvodu, aby Martina nemusela ze své vedlejší samostatné výdělečné činnosti vůbec odvádět sociální pojištění.

Aby rozdíl mezi příjmy a výdaji nepřekročil 63 865 Kč, převede Tomáš na Martinu pouze 9,5 % svých příjmů a výdajů.

Daň z příjmu, kterou v tomto případě zaplatí Tomáš a Martinou je zobrazena v Tab. 4.9.

Tab. 4.9 Rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu – manželku (v Kč)

	Tomáš (90,5 %)	Martina (9,5 %)
Nezdanitelné části ZD	Příjmy z podnikání	1 493 250
	Výdaje 60 % z příjmů	895 950
	Dílčí základ daně (§ 7)	597 300
	úroky z hypotečního úvěru	- 2 500
	dary	- 4 000
	životní pojištění	- 12 000
	Upravený základ daně	578 800
	zaokrouhlený ZD	578 800
Slevy na dani	daň (15 %)	86 820
	na poplatníka	-24 840
	na manželku	
	za umístění dítěte	-9 200
Daňové zvýhodnění	Σ	52 780
	na první dítě (Lucie)	- 13 404
	na druhé dítě (Eva)	- 15 804
	na třetí dítě (David)	- 8 502
	daň po slevách	- 37 710

Zdroj: vlastní zpracování

Základ daně Tomáše činí 597 300 Kč, ten si sníží o nezdánitelné části základu daně, zaokrouhlí na stokoruny dolů a vypočte daň ve výši 15 %, kterou dále sníží o slevu na poplatníka a slevu za umístění dítěte. Výsledná daňová povinnost Tomáše činí 52 780 Kč.

Martina svůj základ daně ve výši 62 700 Kč sníží o nezdánitelnou část základu daně ve výši 4 000 Kč za darování krve, zaokrouhlí na stokoruny dolů a vypočte 15% daň, kterou sníží o slevu na poplatníka. Vypočítaná daň je nižší, než sleva na dani. Ze slevy na poplatníka však nevzniká daňový bonus, proto bude hodnota průběžného součtu rovna nule. Martina si dále uplatní daňové zvýhodnění na tři vyživované děti, výsledkem je daňový bonus ve výši 37 710 Kč.

Dohromady zaplatí manželé na dani z příjmu 15 070 Kč.

Hodnoty, které Tomáš s Martinou zaplatí za zdravotní a sociální pojištění jsou uvedeny v Tab. 4.10. Díky skutečnosti, že základ daně Martiny je nižší než rozhodná částka pro povinnou účast na sociálním pojištění, zaplatí Martina pouze zdravotní pojištění ve výši 13,5 % ze svého vyměřovacího základu.

Tab. 4.10 Zdravotní a sociální pojištění (v Kč)

	Tomáš	Martina	Σ
Základ daně	597 300	62 700	-
Vyměřovací základ	298 650	31 350	-
Zdravotní pojištění	40 318	4 233	44 551
Sociální pojištění	87 206	0	87 206

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.5 Rozdělení na spolupracující osobu – Varianta III.

Poplatník, může své příjmy a výdaje rozdělit také na děti žijící s ním ve společné domácnosti. Na ně lze v úhrnu převést maximálně 30 % příjmů a výdajů, přitom rozdíl, o který příjmy převyšují výdaje, smí činit maximálně 180 000 Kč, za předpokladu, že spolupráce trvala po celé zdaňovací období.

Pan Tomáš se dohodl se svým synem Davidem, který mu po celé zdaňovací období vypomáhá při podnikání, že ho uvede jako spolupracující osobu, a že na něj převede maximální možnou výši příjmů a výdajů. Zároveň se Tomáš rozhodl uplatnit výdaje ve skutečné výši, aby si mohl snížit daň o slevu na manželku a daňové zvýhodnění na děti.

David tedy ohlásil spolupráci se svým otcem finančnímu úřadu, České správě sociálního zabezpečení i své zdravotní pojišťovně.

Tomáš chtěl na svého syna převést maximum, tedy 30 % svých příjmů a výdajů. To ale, jak vyplývá z Tab. 4.11, není možné. Pokud by Tomáš převedl na syna 30 % příjmů a výdajů, činil by rozdíl mezi příjmy a výdaji 285 000 Kč, přičemž tento rozdíl smí činit nejvýše 180 000 Kč.

Tab. 4.11 Rozdělení příjmů a výdajů na syna (v Kč)

Příjmy z podnikání (celkem)	1 650 000
Skutečné výdaje (celkem)	700 000
Rozdíl	950 000
30 % příjmů	495 000
30 % výdajů	- 210 000
Rozdíl	285 000
Maximum	180 000

Zdroj: vlastní zpracování

Aby byla splněna i podmínka maximálního rozdílu mezi příjmy a výdaji, převede Tomáš na Davida pouze 18 % svých příjmů a výdajů ($180\,000 : 950\,000 \cdot 100 \doteq 18\%$).

Výpočet daně z příjmu při rozdělení 18 % příjmů a výdajů na syna je zobrazen v Tab. 4.12.

Tab. 4.12 Rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu – syna (v Kč)

		Tomáš (82 %)	David (18 %)
Nezdanitelné části ZD	Příjmy z podnikání	1 353 000	297 000
	Skutečné výdaje	574 000	126 000
	Dílčí základ daně (§ 7)	779 000	171 000
	úroky z hypotečního úvěru	- 2 500	
	dary	- 4 000	
	životní pojištění	- 12 000	
	Upravený základ daně	760 500	171 000
	zaokrouhlený ZD	760 500	171 000
	Daň (15 %)	114 075	25 650
	Slevy na dani		
Daňové zvýhodnění	na poplatníka	-24 840	- 24 840
	na manželku	-24 840	
	za umístění dítěte	-9 200	
	na studenta		- 2 010
	Σ	55 195	0
	na první dítě (Lucie)	- 13 404	
	na druhé dítě (Eva)	- 15 804	
	na třetí dítě (David)	0	
daň po slevách		25 987	0

Zdroj: vlastní zpracování

Tomáš svůj dílčí základ daně, který v tomto případě činí 779 000 Kč, sníží o nezdanitelné části základu v celkové výši 18 500 Kč. Takto upravený základ daně zaokrouhlí na stokoruny dolů a vyčíslí daň ve výši 15 %. Tu dále sníží o slevu na poplatníka, slevu na manželku, slevu za umístění dítěte a daňové zvýhodnění na děti – Lucii a Evu. Daňové zvýhodnění na dítě, které je spolupracující osobou (David) uplatnit nemůže. Tomášova výsledná daňová povinnost v tomto případě činí 25 987 Kč.

Davidův základ daně činí 171 000 Kč, jelikož nemá žádné nezdanitelné položky, vyčíslí z tohoto základu daně daň ve výši 15 %, kterou dále sníží o slevu na poplatníka a slevu na studenta v poměrné výši, tj. za 6 měsíců studia. Davidova daňová povinnost je tedy nulová.

Dohromady zaplatí Tomáš s Davidem na dani z příjmu 25 987 Kč.

Hodnoty zdravotního a sociálního pojištění, které Tomáš a David zaplatí ze svých vyměřovacích základů, jsou uvedeny v Tab. 4.13. Dohromady zaplatí 64 126 Kč za zdravotní pojištění a 138 700 Kč za sociální pojištění.

Tab. 4.13 Zdravotní a sociální pojištění (v Kč)

	Tomáš	David	Σ
Základ daně	779 000	171 000	-
Vyměřovací základ	389 500	85 500	-
Zdravotní pojištění	52 583	11 543	64 126
Sociální pojištění	113 734	24 966	138 700

Zdroj: vlastní zpracování

Od ledna je Davidova spolupráce z důvodu prezenčního studia na vysoké škole považována za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, po skončení studia se stane hlavní činností a David bude muset platit minimální zálohy na zdravotní i sociální pojištění.

4.2.6 Rozdělení na spolupracující osobu – Varianta IV.

V předchozí kapitole byla zobrazena výše daňové povinnosti a odvodů na sociální a zdravotní pojištění v případě, že Tomáš uplatní výdaje ve skutečné výši a rozdělí na Davida 18 % příjmů a výdajů.

V této kapitole bude popsána varianta, kdy bude Tomáš chtít rozdělit na Davida, který s ním spolupracuje po celé zdaňovací období, maximální výši příjmů a výdajů a zároveň se rozhodne, že uplatní výdaje ve výši 60 % z příjmů.

I v případě uplatnění výdajů % z příjmu nemůže Tomáš rozdělit na Davida plných 30 % příjmů a výdajů, ale maximálně 27 % ($180\,000 : 660\,000 \cdot 100 \doteq 27\%$).

Jak se změní výše daňové povinnosti, pokud poplatník uplatní výdaje % z příjmů, zobrazuje Tab. 4. 14.

Tab. 4.14 Rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu – syna (v Kč)

		Tomáš (73 %)	David (27 %)
Nezdanitelné části ZD	Příjmy z podnikání	1 204 500	445 500
	Výdaje % z příjmu	722 700	267 300
	Dílčí základ daně (§ 7)	481 800	178 200
	úroky z hypotečního úvěru	- 2 500	
	dary	- 4 000	
	životní pojištění	- 12 000	
	Upravený základ daně	463 300	178 200
Slevy na dani	zaokrouhlený ZD	463 300	178 200
	Daň (15 %)	69 495	26 730
	na poplatníka	-24 840	- 24 840
	na manželku		
	za umístění dítěte	-9 200	
Daňové zvýhodnění	na studenta		- 2 010
	Σ	35 455	0
	na první dítě (Lucie)		
	na druhé dítě (Eva)		
	na třetí dítě (David)		
	daň po slevách	35 455	0

Zdroj: vlastní zpracování

Tomáš si svůj základ daně ve výši 481 800 Kč sníží o nezdanitelné části základu daně v celkové výši 18 500 Kč, zaokrouhlí na stokoruny dolů a vypočte 15% daň. Daň dále sníží o slevu na poplatníka a slevu za umístění dítěte, slevu na manželku ani daňové zvýhodnění na děti uplatnit nemůže. Výsledná daňová povinnost Tomáše v případě uplatnění výdajů % z příjmů činí 35 455 Kč.

Daňová povinnost Davida je stejně jako v předchozím případě nulová.

Částky, které Tomáš a David zaplatí na sociálním a zdravotním pojištění, jsou zobrazeny v Tab. 4. 15. Dohromady zaplatí 44 551 Kč za zdravotní pojištění a 96 361 Kč za sociální pojištění.

Tab. 4.15 Zdravotní a sociální pojištění (v Kč)

	Tomáš	David	Σ
Základ daně	481 800	178 200	-
Vyměřovací základ	240 900	89 100	-
Zdravotní pojištění	32 522	12 029	44 551
Sociální pojištění	70 343	26 018	96 361

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.7 Rozdělení na spolupracující osobu – Varianta V.

Tomáš se může rovněž rozhodnout, že spolupráci se svým synem zahájí až po ukončení studia na vysoké škole.

V této kapitole bude popsána varianta, kdy se David stane spolupracující osobou od 1. července 2015 a Tomáš uplatní výdaje ve skutečné výši. Spolupráce v tomto zdaňovacím období tedy bude trvat 6 měsíců.

V tomto případě, lze opět přerozdělit maximálně 30 % příjmů a výdajů, ale jelikož spolupráce netrvá po celé zdaňovací období, smí činit rozdíl mezi příjmy a výdaji 15 000 Kč za každý započatý měsíc spolupráce, při spolupráci v délce 6 měsíců tedy příjmy mohou převýšit výdaje nejvýše o 90 000 Kč.

Jak vyplývá z Tab. 4.16 ani v tomto případě nelze na syna převést plných 30 % příjmů a výdajů, podmínka o maximálním rozdílu mezi příjmy a výdaji opět není splněna.

Tab. 4.16 Rozdělení příjmů a výdajů na syna (v Kč)

Příjmy z podnikání (celkem)	1 650 000
Skutečné výdaje (celkem)	700 000
Rozdíl	950 000
30 % příjmů	495 000
30 % výdajů	- 210 000
Rozdíl	285 000
Maximum	90 000

Zdroj: vlastní zpracování

Aby byla splněna i tato podmínka, převede Tomáš na Davida pouze 9 % svých příjmů a výdajů ($90\,000 : 950\,000 \cdot 100 \doteq 9\%$).

Výpočet daňové povinnosti je znázorněn v Tab. 4.17.

Tab. 4.17 Rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu – syna (v Kč)

		Tomáš (91 %)	David (9 %)
Nezdanitelné části ZD	Příjmy z podnikání	1 501 500	148 500
	Skutečné výdaje	637 000	63 000
	Dílčí základ daně (§ 7)	864 500	85 500
	úroky z hypotečního úvěru	- 2 500	
	dary	- 4 000	
	životní pojištění	- 12 000	
	Upravený základ daně	846 000	85 500
Slevy na dani	zaokrouhlený ZD	846 000	85 500
	Daň (15 %)	126 900	12 825
	na poplatníka	-24 840	- 24 840
	na manželku	-24 840	
	za umístění dítěte	-9 200	
Daňové zvýhodnění	na studenta		- 2 010
	Σ	68 020	0
	na první dítě (Lucie)	- 13 404	
	na druhé dítě (Eva)	- 15 804	
	na třetí dítě (David)	- 8 502	
	daň po slevách	30 310	0

Zdroj: vlastní zpracování

V tomto případě činí Tomášův dílčí základ daně 864 500 Kč, ten opět sníží o nezdanitelné části základu daně, zaokrouhlí na stokoruny dolů a vypočte daň ve výši 15 %, kterou následně sníží o slevu na poplatníka, na manželku, za umístění dítěte a daňové zvýhodnění na děti. V tomto případě si může uplatnit daňové zvýhodnění na všechny 3 děti, i když na Davida jen za 6 měsíců kdy prezenčně studoval vysokou školu, jelikož spolupráce se synem byla zahájena až po ukončení jeho studia. Výsledná daňová povinnost Tomáše činí 30 310 Kč.

Davidův základ daně, který je shodný se zaokrouhleným, upraveným základem daně, činí 85 500 Kč. Daň ve výši 15 % z daňového základu činí 12 805 Kč, po uplatnění slev na dani je výsledná daňová povinnost Davida nulová.

Celková daň z příjmu v tomto případě činí 30 310 Kč.

Hodnoty zdravotního a sociálního pojištění, které Tomáš a David zaplatí ze svých vyměřovacích základů, jsou uvedeny v Tab. 4.18. Celkem zaplatí 64 126 Kč za zdravotní a 138 700 Kč za sociální pojištění.

Tab. 4.18 Zdravotní a sociální pojištění (v Kč)

	Tomáš	David	Σ
Základ daně	864 500	85 500	-
Vyměřovací základ	432 250	42 750	-
Zdravotní pojištění	58 354	5 772	64 126
Sociální pojištění	126 217	12 483	138 700

Zdroj: vlastní zpracování

David se stal spolupracující osobou po ukončení studia na vysoké škole. Vzhledem k této skutečnosti a k tomu, že je nezaměstnaný se považuje jeho spolupráce za hlavní samostatnou výdělečnou činnost a je proto povinen už od začátku spolupráce hradit zálohy na zdravotní a sociální pojištění v minimální výši.

4.2.8 Rozdělení na spolupracující osoby – Varianta VI.

V předchozí kapitole byla stanovena daňová povinnost a hodnoty odvodů na sociální a zdravotní pojištění v případě spolupráce syna po ukončení studia a při uplatnění výdajů ve skutečné výši.

V této kapitole bude vypočítána daňová povinnost a odvody na zdravotní a sociální pojištění v případě, že spolupráce bude opět zahájena 1. července, ale Tomáš uplatní výdaje ve výši 60 % z příjmu.

Aby byla splněna podmínka o maximálním rozdílu mezi příjmy a výdaji, může Tomáš v případě uplatnění výdajů % z příjmů na Davida převést maximálně 13 % příjmů a výdajů ($90\,000 : 660\,000 \cdot 100 \doteq 13\%$).

Jaké výše dosáhne daňová povinnost v případě zahájení spolupráce syna po ukončení studia a uplatnění výdajů % z příjmů je zobrazeno v Tab. 4.19.

V tomto případě činí upravený, zaokrouhlený základ daně Tomáše 555 700 Kč. Daň ve výši 83 355 Kč je snížena o slevu na poplatníka a slevu za umístění dítěte. Slevu na manželku a daňové zvýhodnění na děti si Tomáš v tomto případě uplatnit nemůže a jeho výsledná daňová povinnost činí 49 315 Kč. Daňová povinnost Davida je v tomto případě opět nulová.

Tab. 4.19 Rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu – syna (v Kč)

		Tomáš (87 %)	David (13 %)
Nezdanitelné části ZD	Příjmy z podnikání	1 435 500	214 500
	Výdaje % z příjmu	861 300	128 700
	Dílčí základ daně (§ 7)	574 200	85 800
	úroky z hypotečního úvěru	- 2 500	
	dary	- 4 000	
	životní pojištění	- 12 000	
	Upravený základ daně	555 700	85 800
	zaokrouhlený ZD	555 700	85 800
	Daň (15 %)	83 355	12 870
	Slevy na dani		
	na poplatníka	-24 840	- 24 840
	na manželku		
	za umístění dítěte	-9 200	
	na studenta		- 2 010
	Σ	49 315	0
Daňové zvýhodnění	na první dítě (Lucie)		
	na druhé dítě (Eva)		
	na třetí dítě (David)		
	daň po slevách	49 315	0

Zdroj: vlastní zpracování

Částky, které Tomáš a David zaplatí za sociální a zdravotní pojištění jsou uvedeny v Tab. 4.20. Celkem zaplatí 44 551 Kč za zdravotní a 96 361 Kč za sociální pojištění.

Tab. 4.20 Zdravotní a sociální pojištění (v Kč)

	Tomáš	David	Σ
Základ daně	574 200	85 800	-
Vyměřovací základ	287 100	42 900	-
Zdravotní pojištění	38 759	5 792	44 551
Sociální pojištění	83 834	12 527	96 361

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.9 Rozdělení na spolupracující osoby – Varianta VII.

Poslední způsob jak rozdělit příjmy a výdaje na spolupracující osoby je rozdělení současně mezi manželku i syna, který v tomto případě bude spolupracovat stejně jako manželka již od ledna 2015.

Jelikož je jednou ze spolupracujících osob manželka, je pro Tomáše výhodnější uplatit výdaje procentem z příjmu, jelikož místo slevy na manželku, kterou si nemůže uplatnit, si manželka uplatní slevu na poplatníka ve stejné výši a rovněž si uplatní daňové zvýhodnění na děti.

V případě spolupráce více osob na ně lze rozdělit v úhrnu 30 % příjmů a výdajů a příjmy nesmí převýšit výdaje v úhrnu o více než 180 000 Kč.

Tomáš se rozhodl, že na manželku stejně jako na syna přerozdělí maximum příjmů a výdajů tedy 15 % na každého s maximálním rozdílem mezi příjmy a výdaji ve výši 90 000 Kč.

Jak ale vyplývá z Tab. 4.21 při rozdělení příjmů a výdajů v maximální výši není splněna podmínka maximálního rozdílu mezi příjmy a výdaji.

Tab. 4.21 Rozdělení příjmů a výdajů na manželku a syna (v Kč)

Příjmy z podnikání (celkem)	1 650 000
Výdaje % z příjmu (celkem)	990 000
Rozdíl	660 000
15 % příjmů	247 500
15 % výdajů	- 148 500
Rozdíl	99 000
Maximum	90 000

Zdroj: vlastní zpracování

Tomáš tedy nemůže na manželku a syna převést plných 15 %, ale pouze 13 % příjmů a výdajů ($90\,000 : 660\,000 \cdot 100 \doteq 13\%$).

Stanovení výše daně z příjmu při rozdělení příjmů a výdajů na manželku a syna je uvedeno v Tab. 4.22.

Tomášův dílčí základ daně činí 488 400 Kč, ten opět sníží o nezdánitelné části základu daně v celkové výši 18 500 Kč, zaokrouhlí na stokoruny dolů a vypočte 15% daň, kterou následně sníží o slevu na poplatníka a slevu za umístění dítěte. Tomášova výsledná daňová povinnost činí 36 445 Kč.

Daňový základ Martiny činí 85 800 Kč, ten si sníží o nezdánitelnou část základu daně ve výši 4 000 Kč (za darování krve), zaokrouhlí na stokoruny dolů a vypočte daň ve výši 15 %, kterou sníží o slevu na poplatníka. Sleva na poplatníka je vyšší než vyčíslená daň, ze slevy na poplatníka však nevzniká daňový bonus, průběžný součet tedy bude 0. Martina má dále nárok na uplatnění daňového zvýhodnění na Lucii a Evu, dosáhne tak daňového bonusu ve výši 29 208 Kč. Daňové zvýhodnění na syna si uplatnit nemůže, jelikož David je již od ledna spolupracující osobou.

Daňový základ Davida, který je zároveň upraveným zaokrouhleným základem daně, činí 85 800 Kč. Daň ve výši 15 % základu daně činí 12 870 Kč, po uplatnění všech slev na dani je výsledná daňová povinnost Davida nulová.

V tomto případě zaplatí rodina na dani celkem 7 273 Kč.

Tab. 4.22 Stanovení daně z příjmu při rozdělení na manželku a syna (v Kč)

		Tomáš (74 %)	Martina (13 %)	David (13 %)
NČ ZD	Příjmy z podnikání	1 221 000	214 500	214 500
	Výdaje % z příjmů	732 600	128 700	128 700
	Dílčí základ daně	488 400	85 800	85 800
	úroky z úvěru	- 2 500		
	dary	- 4 000	- 4 000	
	životní pojištění	- 12 000		
	Upravený ZD	469 900	81 800	85 800
Slevy na dani	zaokrouhlený ZD	469 900	81 800	85 800
	Daň (15 %)	70 485	12 270	12 870
	na poplatníka	-24 840	- 24 840	- 24 840
	na manželku			
	za umístění dítěte	-9 200		
Daňové zvýhodnění	na studenta			- 2 010
	Σ	36 445	0	0
	na první dítě (Lucie)		- 13 404	
	na druhé dítě (Eva)		- 15 804	
	na třetí dítě (David)			
	daň po slevách	36 445	- 29 208	0

Zdroj: vlastní zpracování

Hodnoty zdravotního a sociálního pojištění, které Tomáš, Martina a David zaplatí ze svých vyměřovacích základů, jsou uvedeny v Tab. 4.23. Dohromady zaplatí rodina 44 551 Kč za zdravotní pojištění a 93 361 Kč za sociální pojištění.

Tab. 4.23 Zdravotní a sociální pojištění (v Kč)

	Tomáš	Martina	David	Σ
Základ daně	488 400	85 800	85 800	-
Vyměřovací základ	244 200	42 900	42 900	-
Zdravotní pojištění	32 967	5 792	5 792	44 551
Sociální pojištění	71 307	12 527	12 527	96 361

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.10 Optimální varianta zdanění rodiny

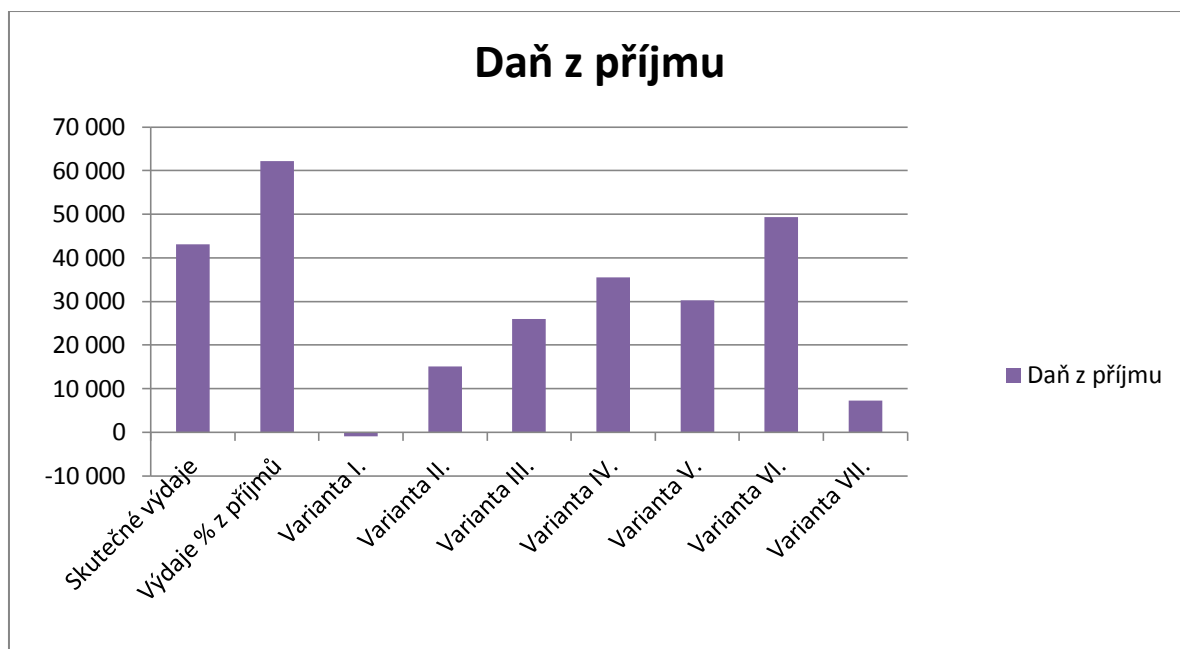
Nelze jednoznačně určit, která z předchozích variant optimalizace zdanění je tou nejoptimálnější. Za optimální lze považovat variantu, při které rodina zaplatí co nejméně

na dani z příjmu, variantu, při které zaplatí co nejméně na sociálním či zdravotním pojištění či variantu která bude minimalizovat velikost celkových odvodů.

K hodnocení jednotlivých způsobů optimalizace dle výsledné daně z příjmu, lze použít Obr. 4.1.

Obrázek zobrazuje výši daně z příjmu, kterou rodina zaplatí v případě, že OSVČ použije výdaje ve skutečné výši, uplatní výdaje procentem z příjmu, rozdělí 50 % příjmů a výdajů na manželku (Varianta I.), rozdělí 9,5 % příjmů a výdajů na manželku (Varianta II.), rozdělí 18 % příjmů a výdajů na syna, který s ním spolupracuje od ledna (Varianta III.), rozdělí 27 % příjmů a výdajů na syna, který s ním spolupracuje od ledna (Varianta IV.), rozdělí 9 % příjmů a výdajů na syna, se kterým bude spolupracovat od 1. července (Varianta V.), rozdělí 13 % příjmů a výdajů na syna, který s ním bude spolupracovat od 1. července (Varianta VI.), rozdělí 13 % příjmů a výdajů na manželku a 13 % příjmů a výdajů na syna (Varianta VII.)

Obr. 4.1 Hodnoty daně z příjmu

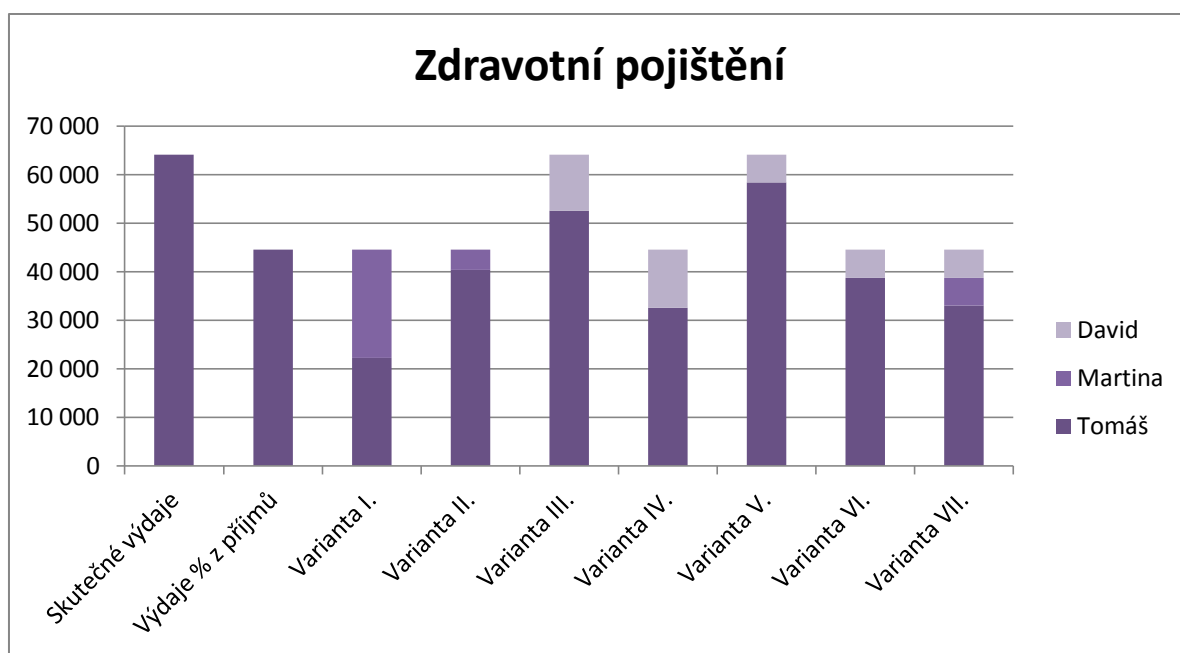
Zdroj: vlastní zpracování

Za nejméně vhodnou lze dle Obr. 4.1 považovat alternativu, kdy OSVČ uplatní výdaje procentem z příjmů a své příjmy a výdaje nepřerozdělí na spolupracující osoby. Takto vysoká je daňová povinnost zejména v důsledku nemožnosti uplatnění slevy na manželku, která je na mateřské dovolené a daňových zvýhodnění na děti.

Z obrázku vyplývá, že nejnižší daňová povinnost (v tomto případě daňový bonus) vznikne při Variantě I., tzn. v případě, kdy poplatník uplatní výdaje % z příjmů a 50 % příjmů a výdajů přerozdělení na manželku. Poplatník tak uplatní výdaje v maximální výši a vyhne se omezením, které se váží k uplatnění výdajů procentem z příjmů. Manželka, která je bez zdanitelných příjmů na mateřské dovolené, si díky přerozdělení může uplatit své nezdanitelné části základu daně, slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na děti, které by jinak uplatnit nemohla.

Při srovnání částek, které rodina zaplatí za zdravotní pojištění nelze jednoznačně určit, která varianta optimalizace je nejvýhodnější.

Obr. 4.2 Hodnoty zdravotního pojištění

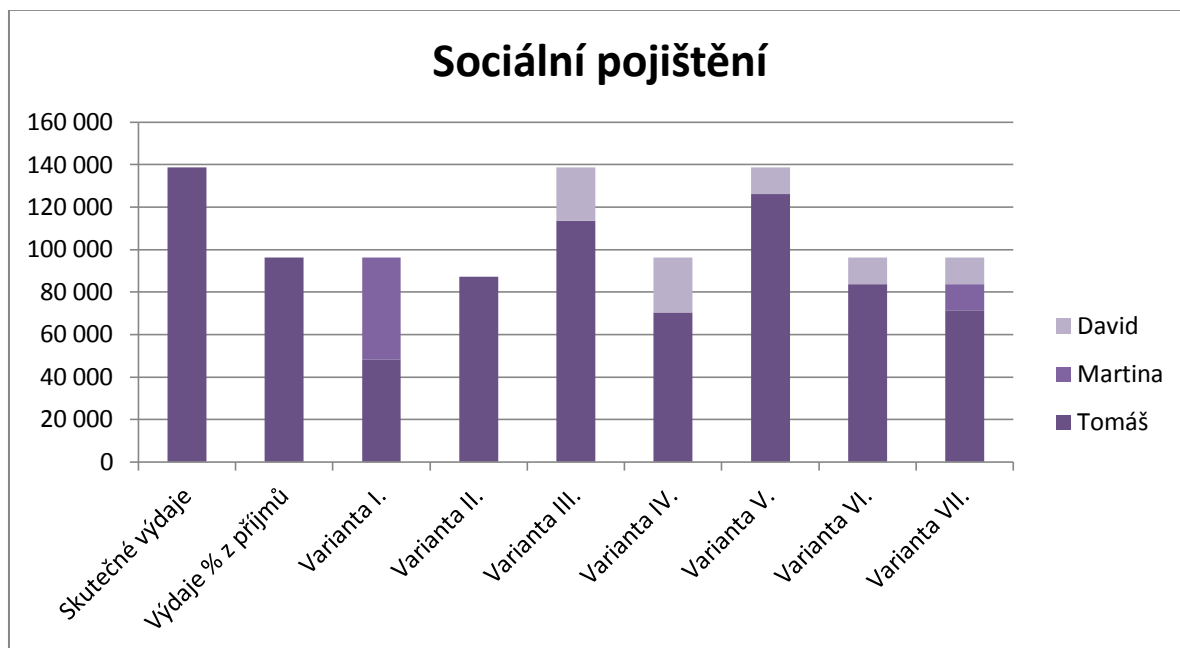
Zdroj: vlastní zpracování

Jak vyplývá z Obr. 4.2, nejméně zaplatí rodina na zdravotním pojištění hned v šesti případech optimalizace a to pokud OSVČ uplatní výdaje % z příjmů, a variantách I., II., IV., VI., VII přerozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby. Důvodem nižšího pojistného u těchto variant je stanovení výdajů procentem z příjmů, které mělo za následek snížení daňového základu a tím i vyměřovacího základu pro zdravotní pojištění.

Ve Variantě III. a Variantě V. byly uplatněny výdaje ve skutečné výši, odvody na zdravotní pojištění jsou proto mnohem vyšší.

Výsledné hodnoty sociálního pojištění, které jednotliví členové rodiny u daných variant dohromady zaplatí, jsou zobrazeny v Obr. 4.3.

Obr. 4.3 Hodnoty sociálního pojištění

Zdroj: vlastní zpracování

Stejně jako u zdravotního pojištění, nejvyšších hodnot dosahuje sociální pojištění v případech, kdy byly výdaje uplatněny ve skutečné výši.

Naopak nejnižší částku za sociální pojištění rodina zaplatí v případě Varianty II., kdy Tomáš uplatní výdaje % z příjmů a přerozdělí na svou manželku 9,5 % příjmů a výdajů. V tomto případě je vyměřovací základ Martiny nižší než rozhodná částka pro povinnou účast na sociálním pojištění a Martina proto sociální pojištění platit nebude.

Celková hodnota odvodů ze samostatné výdělečné činnosti a její složení je zobrazeno v Obr. 4.4.

Obr. 4.4 Celkové odvody ze samostatné výdělečné činnosti

Zdroj: vlastní zpracování

Jak je patrné nejvíce by na odvodech rodina zaplatila, pokud by Tomáš uplatil výdaje ve skutečné výši a nerozdělil své příjmy na spolupracující osoby.

Syn David po ukončení studia nenašel práci a musel se registrovat na Úřadu práce. Za zvažení by proto v příštím zdaňovacím období (za předpokladu, že David bude stále nezaměstnaný) stála také Varianta VII., kdy Tomáš uplatní výdaje % z příjmu, a rozdělí 13 % příjmů a výdajů na manželku a 13 % příjmů a výdajů na syna. V tomto případě by sice rodina na odvodech zaplatila o 8 204 Kč více oproti Variantě I., ale David by vypomohl svému otci při výkonu SVČ a měl své zdanitelné příjmy, které by následně mohl snižovat o nezdanitelné části základu daně a slevy na dani.

Jednoznačně nejméně zaplatí rodina na odvodech v případě použití Varianty I., to je případ, kdy Tomáš uplatní výdaje % z příjmu a rozdělí 50 % příjmů a výdajů na manželku, která spolupracuje po celý kalendářní rok. Tato varianta tedy nejlépe optimalizuje daňovou povinnost rodiny.

Aby bylo možné použít tuto variantu optimalizace, musí se Martina včas nahlásit jako spolupracující osoba na finančním úřadě, OSSZ a své zdravotní pojišťovně.

Tomáš bude od zahájení podnikání hradit zálohy na sociální a zdravotní pojištění v minimální výši, Martina zálohy platit nebude (vedlejší samostatná výdělečná činnost).

Po skončení zdaňovacího období jsou manželé povinni podat na příslušném tiskopise Přehled o příjmech a výdajích příslušné OSSZ a zdravotní pojišťovně do 2. 5. 2016, tj. do jednoho měsíce ode dne, ve které měli podat daňové přiznání za kalendářní rok 2015. Dále jsou do 8 dnů od podání přehledu povinni uhradit nedoplatek na pojistném za rok 2015.

V následujícím zdaňovacím období bude Tomáš platit zálohy na zdravotní pojištění ve výši jedné dvanáctiny z 22 275 Kč (zdravotní pojištění za rok 2015) tj. 1 857 Kč měsíčně. Tedy o 34 Kč více než činí minimální záloha na zdravotní pojištění pro rok 2016. Dále bude platit zálohy na sociální pojištění ve výši jedné dvanáctiny ze 48 180 Kč (sociální pojištění za rok 2015), tj. 4 015 Kč měsíčně, tato částka je rovněž vyšší než minimální záloha, která v roce 2016 činí 1 972 Kč.

Pokud bude spolupráce trvat i v následujícím období, bude už Martina muset odvádět zálohy na sociální a zdravotní pojištění. Martina, v rámci své vedlejší samostatné výdělečné činnosti, bude platit zálohy na základě svého skutečného vyměřovacího základu. Záloha na zdravotní pojištění tedy bude činit 1 857 Kč měsíčně ($22\,275 : 12$). Záloha na sociální pojištění bude činit 4 015 Kč měsíčně ($48\,180 : 12$). To je více než zákonem stanovená minimální záloha, která v roce 2016 v případě, že samostatná výdělečná činnost je vedlejší činí 789 Kč.

Zálohy na daň z příjmu se v prvním roce podnikání neodvádějí. V následujícím zdaňovacím období vychází výše záloh z poslední daňové povinnosti. Daňová povinnost Tomáše ani Martiny nepřesáhla v roce 2015 30 000 Kč, proto zálohy na daň z příjmu nebudou platit ani v následujícím zdaňovacím období.

Tomáš i Martina, si daňové přiznání vypracovávají sami, jsou proto povinni ho podat a rovněž i zaplatit daň z příjmů do 1. dubna 2016. Jak se promítne rozdělení příjmů a výdajů do Tomášova Přiznání k dani z příjmů fyzických osob je zobrazeno v Příloze 5. Jak budou v Přiznání k dani z příjmů fyzických osob Martiny zobrazeny přerozdělené příjmy a výdaje, ukazuje Příloha 6.

4.3 Optimalizace ostatních příjmů

Fyzické osoby mohou mít v průběhu zdaňovacího období také jiné příjmy, než příjmy ze zaměstnání či podnikání, jejich zdanění lze ovlivnit. V § 4 zákona o daních z příjmů jsou, kromě jiných, uvedeny příjmy z prodeje majetku, které lze při splnění daných podmínek (většinou se jedná o časový test) od daně osvobodit. Pokud to bude možné, je pro poplatníka

výhodnější s prodejem vyčkat na uplynutí doby, která je nutná pro osvobození daného příjmu od daně.

Příkladem může být situace, kdy se fyzická osoba rozhodne prodat rodinný dům s pozemkem, který nebyl zahrnut do obchodního majetku. Tento příjem lze od daně osvobodit, pokud v tomto rodinném domě měl prodávající bydliště bezprostředně 2 roky před prodejem, popř. zde bydlel kratší dobu, ale prostředky získané prodejem použije na uspokojení své bytové potřeby. Příjem z prodeje nemovitosti lze rovněž osvobodit i v případě, kdy doba mezi nabytím vlastnického práva a prodejem nemovitosti přesáhne 5 let.

Další běžnou situací je prodej osobního automobilu. Poplatníci mají povinnost při prodeji auta do jednoho roku od jeho nákupu zahrnout rozdíl mezi nižší kupní a vyšší prodejní cenou do svého daňového přiznání. Pokud tedy fyzická osoba zakoupí automobil v červnu 2015 za 100 000 Kč a v listopadu 2015 ho prodá za 120 000 Kč, musí v daňovém přiznání za zdaňovací období roku 2015 příjem z prodeje zahrnout mezi své zdanitelné příjmy podle § 10 zákona o daních z příjmů. Pořizovací cena (100 000 Kč) je daňově uznatelným nákladem a základ daně podle § 10 bude činit 20 000 Kč.

4.4 Regresní analýza

Regresní analýza je jednou z nejpoužívanějších statistických technik. Jak uvádí Kozel (2011), je využívána v případech, kdy je cílem určení závislosti mezi jednou nebo více nezávislými proměnnými (x) a závislou proměnnou (y) či predikce hodnot závislé proměnné pomocí regresní rovnice.

Cílem regresní analýzy je tedy popsat tuto závislost pomocí vhodného matematického modelu. V této části práce bude konkrétně popsána závislost celkové výše odvodů na:

- procentu rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby,
- celkové výši uplatněných nezdánitelných částí základu daně,
- celkové výši slev na dani,
- a daňových zvýhodnění na děti.

Existuje několik typů regrese. Podle funkce, která je využívána k popisu závislosti veličin, je rozlišována regrese lineární a nelineární. Dále je rozlišována regrese jednoduchá a vícenásobná. O jednoduchou regresi se jedná v případě, že je popisována závislost jedné veličiny na jiné veličině, o vícenásobnou regresi se jedná, je-li studována závislost jedné veličiny na alespoň dvou jiných veličinách.

V této části práce bude využit vícenásobný regresní model, který je zjednodušeným zobrazením reality. Závislost bude popsána pomocí konkrétní rovnice regresní nadroviny, neboť budou použity 4 vysvětlující proměnné a to procento rozdělení na spolupracující osoby, celková výše uplatněných nezdaniitelných částí základu daně, slev na dani a daňových zvýhodnění na děti.

Nadrovina, která je vždy jen jedna, prochází nejbližše všem bodům a k jejímu nalezení slouží metoda nejmenších čtverců.

V regresním modelu nesmí být silná korelace - závislost mezi nezávislými proměnnými (x), proto je vhodné nejprve provést korelační analýzu. Jak uvádí Hindls (2007), není vhodné, aby korelační koeficient mezi libovolnou dvojicí nezávislých proměnných (x) byl vyšší než 0,8. V případě, kdy bude hodnota korelačního koeficientu vyšší, jde o tzv. multikolinearitu a je vhodné jednu z dvojice nezávislých veličin z modelu vyloučit.

Tab. 4.24 Korelační analýza

	Zvýhodnění na dítě (x_1)	Slevy na dani (x_2)	NČZD (x_3)	% rozdělení (x_4)	Odvody celkem (y)
Zvýhodnění na dítě (x_1)	1				
Slevy na dani (x_2)	0,346611	1			
NČZD (x_3)	0,565004	-0,19711	1		
% rozdělení (x_4)	0,088244	-0,26831	0,435671	1	
Odvody celkem (y)	-0,08681	0,555903	-0,85594	-0,54495	1

Zdroj: vlastní zpracování

Jak vyplývá z Tab. 4.24 hodnoty korelačních koeficientů mezi jednotlivými dvojicemi nezávislých proměnných nepřekročily hodnotu 0,8, není tedy nutné žádnou z proměnných z modelu vyřadit.

Nyní již lze provést samotnou regresní analýzu, na hladině významnosti $\alpha = 0,05$ - viz Příloha 7.

První důležitou hodnotou je Hodnota spolehlivosti R neboli Koeficient determinace R^2 , která je důležitým ukazatelem vhodnosti modelu. V tomto případě je koeficient vysoký,

jeho hodnota činí 0,9917. Lze tedy říci, že variabilita závislé proměnné je z 99,17 % vysvětlena danými nezávislými proměnnými.

Jelikož má regresní rovina v tomto případě čtyři parametry je nutné interpretovat také Nastavenou hodnotu spolehlivosti R (0,9753). Na základě této hodnoty lze uvést, že přibližně 97,5 % změn celkových odvodů je způsobeno uvedeným nezávislými proměnnými a pouze 2,5 % změn je způsobeno jinými vlivy.

Dalšími významnými údaji jsou hodnota Hranice (bodový odhad absolutního členu) a hodnoty koeficientů jednotlivých nezávislých proměnných (bodové odhady regresních členů), pomocí nichž lze sestavit rovnici regresní roviny. Ta má v tomto případě tvar:

$$\hat{y} = 505\,661,11 + 1,01 x_1 + 0,50 x_2 - 18,81 x_3 - 23\,228,33 x_4.$$

Jednotlivé parametry lze pomocí porovnání Hodnoty P a hladiny významnosti α rozdělit na statisticky významné a nevýznamné. Je-li Hodnota P vyšší než 0,05 (α) je parametr statisticky nevýznamný, v tomto případě se jedná o parametry x_2 a x_4 . Model by tak bylo možné zjednodušit vyjmutím proměnných.

Na základě významnosti F, jejíž hodnota v tomto případě činí 0,0164, lze zamítnout nulovou hypotézu o nevhodnosti modelu, jelikož $0,0164 < \alpha$, která činí 0,05. Lze tedy uvést, že regresní model je statisticky významný, i když obsahuje dva statisticky nevýznamné parametry x.

5 Závěr

Cílem diplomové práce bylo teoreticky vymezit daňový systém a systém zdravotního a sociálního pojištění v České republice, analyzovat jednotlivé nástroje daňové optimalizace a následně na praktických příkladech znázornit, jak jejich použití ovlivní výslednou daňovou povinnost a případně také odvody na sociální a zdravotní pojištění modelových poplatníků.

V druhé kapitole, která se zabývala daní z příjmů fyzických osob, byly nejprve uvedeny základní informace o daních v České republice a sociálním pojištění. Poté byl uveden výčet příjmů od daně osvobozených a definice daňového rezidenta a nerezidenta. Následně byly uvedeny jednotlivé příjmy a způsob stanovení dílčích základů daně z příjmů fyzických osob, sazby daně, informace k podání daňového přiznání a zálohám na daň z příjmu.

Náplní třetí kapitoly byl rozbor podmínek uplatnění, výhod a nevýhod jednotlivých způsobů optimalizace daňové povinnosti a případně i odvodů na sociální pojištění. Dále byla provedena analýza jednotlivých nezdaniitelných částí základu daně, slev na dani a daňového zvýhodnění na vyživované dítě.

Ve čtvrté kapitole byla nejprve na modelovém příkladu zobrazena optimalizace daňové povinnosti rodiny v případě, kdy oběma manželům plynou pouze příjmy ze závislé činnosti.

Bylo zde poukázáno zejména na skutečnost, že zaměstnanci mají pouze omezené možnosti optimalizace daňové povinnosti a to uplatnění nezdaniitelných částí základu daně a slev na dani. Je proto vhodné, aby poplatníci využili všech NČZD a slev na dani jelikož ty lze uplatnit pouze v zdaňovacím období, ve kterém vznikly, jejich převod do dalších období není možný.

Zaměstnanci také nemohou ovlivnit výši odvodů na sociální a zdravotní pojištění, zaměstnavatel jim každý měsíc srazí z hrubé mzdy 4,5 %, které odvede příslušné zdravotní pojišťovně a 6,5 %, které převede na příslušný účet OSSZ. Zaměstnanci se také povinně účastní na všech třech složkách sociálního pojištění na rozdíl od OSVČ, pro které je účast na nemocenském pojištění dobrovolná.

Modelový příklad optimalizace zdanění zaměstnanců byl zaměřen zejména na vhodné rozdělení nezdaniitelných částí základu daně a slev, které mohou uplatnit oba manželé. Konkrétně byly uvedeny dvě varianty rozdělení úroků, které manželé zaplatili v rámci

hypotečního úvěru, bezúplatného plnění, které poskytl školnímu zařízení a částky, kterou zaplatili za umístění dítěte v předškolním zařízení. Přičemž bylo možné pozorovat, že uplatnění NČZD i slevy za umístění dítěte pouze jedním manželem (v tomto případě Zuzanou) není z hlediska optimalizace daňové povinnosti rodiny ideální. V druhé variantě, kdy si Zuzana uplatnila nezdánitelné části základu daně a Josef slevu za umístění dítěte byla hodnota daňového bonusu o 6 515 Kč vyšší.

V tomto případě tedy byla daňová povinnost rodiny optimalizována pomocí zákonem stanovených nezdánitelných částí základu daně a slev na dani.

Dále byl uveden příklad na optimalizaci daňové povinnosti rodiny, kterou tvoří Tomáš Svoboda, který si 1. ledna 2015 založil živnost, jeho manželka Martina, která je na rodičovské dovolené a jejich tři děti.

V následujících podkapitolách byla nejprve uvedena výše daňové povinnosti a odvodů na sociální a zdravotní pojištění v případě, že Tomáš použije výdaje ve skutečné výši či uplatní výdaje procentem z příjmu. Následně byla vyčíslena výše daňové povinnosti a odvodů v případě přerozdělení na spolupracující osobu, případně osoby.

Na základě srovnání jednotlivých možností, byla z hlediska celkové výše odvodů, jako nejoptimálnější vybrána varianta, ve které Tomáš uplatnil výdaje procentem z příjmu a 50 % příjmů a výdajů přerozdělil na svou manželku, která s ním spolupracovala po celé zdaňovací období. Byly také uvedeny povinnosti, které bude Martina jako spolupracující osoba mít, výše záloh na sociální a zdravotní pojištění, které budou Tomáš a Martina platit.

Tomáš bude v následujícím roce odvádět zálohy na sociální pojištění téměř v minimální výši. Je proto důležité upozornit na skutečnost, že od výše zaplaceného pojistného se bude odvíjet výše případného důchodu nebo peněžité pomoci v mateřství (v případě Martiny). Proto je vhodné připravit se na tyto životní situace jiným způsobem.

Tím může být např. založení penzijního připojištění, na které si bude Tomáš, případně i Martina posílat měsíčně jimi zvolenou částku. Pokud bude příspěvek Tomáše na penzijní připojištění činit 1 000 Kč měsíčně, získá maximální státní příspěvek ve výši 230 Kč, ale nebude si moci částky, které za připojištění zaplatil, uplatnit jako nezdánitelnou část základu daně ($1\,000\text{ Kč} \cdot 12 - 12\,000\text{ Kč} = 0$). Pokud by však měsíčně přispíval 2 000 Kč, získá maximální státní příspěvek a bude si moci základ daně snížit o nezdánitelnou část základu daně ve výši 12 000 Kč ($2\,000\text{ Kč} \cdot 12 - 12\,000\text{ Kč} = 12\,000\text{ Kč}$).

Problematika daní z příjmů a jejich následné optimalizace je velice obsáhlá. V této práci byly uvedeny především možnosti optimalizace daňového základu, výsledné daňové povinnosti a odvodů na sociální a zdravotní pojištění.

Tomuto kroku by však měla v případě OSVČ předcházet optimalizace výdajů (nákladů) na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Příkladem může být využití paušálních výdajů na dopravu, zařazení či nezařazení automobilu do obchodního majetku, optimalizace pomocí odpisů či tvorby zákonných rezerv.

Každý poplatník či rodina, která své příjmy optimalizuje je unikátní. Liší se například výše příjmů, počet dětí či nezdanitelné části základu daně a slevy na dani, na které jim vzniká nárok. Nelze proto obecně určit nejlepší způsob, jak daně optimalizovat. Varianty, které zde byly vybrány, jsou neoptimálnější pouze za daných podmínek. Jednotlivé postupy pro optimalizaci, které byly v této práci uvedeny, však mohou být vodítkem pro další fyzické osoby, které budou výši své daňové povinnosti optimalizovat.

Seznam použité literatury

Odborné knihy:

- [1] DUŠEK, Jiří. *Daně z příjmů 2015: přehledy, daňové a účetní tabulky : [právní stav k 1.1.2015]*. 10. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. 208 s. ISBN 978-80-247-5435-2.
- [2] HINDLS, Richard. *Statistika pro ekonomy*. 8. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007. 415s. ISBN 978-80-86946-43-6.
- [3] KOLEKTIV AUTORŮ. *Daň z příjmů 2015*. 12. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 600 s. ISBN 978-80-7478-737-9.
- [4] KOZEL, Roman, Lenka MYNÁŘOVÁ a Hana SVOBODOVÁ. *Moderní metody a techniky marketingového výzkumu*. Praha: Grada Publishing, 2011. 304 s. ISBN 978-80-247-3527-6.
- [5] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010. 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.
- [6] LAKHOTIA Niwas Ram and Subhash LAKHOTIA. *How To Save Income Tax Through Tax Planning (Assessment Year 2016-17)*. 30th ed. New Delhi: Vision Books, 2015. 208 s. ISBN 8170949432.
- [7] MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2016: úplná znění platná k 1.1.2016*. 25. vyd. Praha: Grada, 2016. 288 s. ISBN 978-80-271-0022-4.
- [8] PELC, Vladimír a Petr PELECH. *Daně z příjmů s komentářem 2015*. 15. vyd. Olomouc: ANAG, 2015. 1056 s. ISBN 978-80-7263-943-4.
- [9] ŠIROKÝ, Jan. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 128 s. ISBN 978-80-7478-785-0.
- [10] *Sociální pojištění 2015: pojistné na sociální zabezpečení, nemocenské pojištění, důchodové pojištění, organizace a provádění sociálního zabezpečení : redakční uzávěrka 19.1.2015*. Ostrava: Sagit, 2015. 368 s. ISBN 978-80-7488-094-0.
- [11] ŠUBRT, Bořivoj. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. vyd. Olomouc: Anag, 2015. 623 s. ISBN 978-80-7263-922-9.

- [12] VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2014*. 12. vyd. Praha: 1. VOX, 2014. 391 s. ISBN 978-80-87480-23-6.
- [13] *Zdravotní pojištění: zákon o veřejném zdravotním pojištění, zákon o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, zákony o zdravotních pojišťovnách : redakční uzávěrka 19.1.2015*. Ostrava: Sagit, 2015. 224 s. ISBN 978-80-7488-097-1

Elektronické dokumenty a ostatní:

- [1] ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. CSSZ: *Důchodové pojištění* [online]. CSSZ [12. 4. 2015]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/duchodove-pojisteni/>
- [2] DAŇAŘI ONLINE. Neuplatnění Daňových odpisů [online]. [20. 8. 2015]. Dostupné z: http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d9480v12351-neuplatneni-danovych-odpisu/?search_query=%24index%3D85
- [3] EUROPEAN COMMISSION: Economic analysis of Taxation – *Taxation trends in the European Union - Data for the EU Member States, Iceland and Norway* [online]. [12. 10. 2015]. ISBN 978-92-79-35672-8. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_structures/2014/report.pdf.
- [4] FINANČNÍ SPRÁVA. FS: *Kapitálové příjmy* [online]. FS [31. 1. 2016]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/kapitalove-prijmy>
- [5] HANYCH, Michal. Paušální výdaje: Praktická příručka 2014/2015. [online]. 2015, [cit 2015-08-06]. ISBN 978-80-87934-03-6. Dostupné z: <http://simpletax.cz/pausalnivydaje.pdf>
- [6] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. MPSV: Nemocenské pojištění [online]. MPSV [12. 4. 2015]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/7#u>
- [7] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. MVČR: Státní politika zaměstnanost [online]. MVČR [12. 4. 2015]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/sprava-na-useku-zamestnanosti.aspx>

- [8] PORTÁL POHODA. Podnikání spolupracující osoby [online], [6. 8. 2015]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/uz-podnikam/podnikani-spolupracujici-osoby/>
- [9] PORTÁL POHODA. Rodinný podnik a spolupracující osoba [online], [6. 8. 2015]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/uz-podnikam/rodinny-podnik-spolupracujici-osoba-%E2%80%93-podminky-a-z/>

Seznam zkratk

ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
DPH	Daň z přidané hodnoty
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NČZD	Nezdanitelné části základu daně
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
SP	Sociální pojištění
SVČ	Samostatná výdělečná činnost
ZD	Základ daně
ZP	Zdravotní pojištění

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne: 22.4.2016

Jana Miková
Bc. Jana Miková

Seznam příloh

Příloha 1 Rovnoměrné a zrychlené odpisy

Příloha 2 Rovnoměrné a zrychlené odpisy zvýšené v prvním roce o 10 %

Příloha 3 Měsíční mzda Josefa Nováka a suma za kalendářní rok

Příloha 4 Měsíční mzda Zuzany Novákové a suma za kalendářní rok

Příloha 5 Přiznání k dani z příjmu fyzických osob a Příloha č. 1 – Tomáš Svoboda

Příloha 6 Přiznání k dani z příjmu fyzických osob a Příloha č. 1 – Martina Svobodová

Příloha 7 Regresní analýza